

الکتروشیمی - سراسری

۱- اگر فلز M بتواند نقره را از محلول نقره نیترات آزاد کند اما بر محلول نمکهای آهن بی اثر باشد، کدام ترتیب درباره قدرت الکترون دهی (کاهندگی) فلزهای M، Ag و Fe درست است؟
 (۱) $Fe > M > Ag$ (۲) $M > Fe > Ag$ (۳) $M > Ag > Fe$ (۴) $Fe > Ag > M$

۲- در مورد سلول (پیل) الکتروشیمیایی «آهن - نقره» کدام مطلب درست است؟

$$E^\circ(Fe^{2+}/Fe) = -0.44V, E^\circ(Ag^+/Ag) = +0.80V$$

(۱) الکتروود آهن در آن نقش کاتد و الکتروود نقره نقش آنود را دارد

(۲) ضمن واکنش آن، غلظت Ag^+ کاهش و غلظت Fe^{2+} افزایش می یابد
 (۳) E° آن برابر $+0.36$ ولت است

(۴) واکنش آن به صورت $Fe^{2+} + 2Ag^+ \rightarrow Fe + 2Ag$ است

۳- ضمن عبور جریان برق از محلول غلیظ سدیم کلرید، کدام پدیده روی می دهد؟

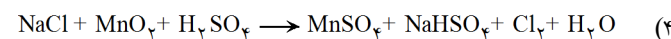
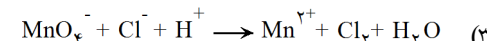
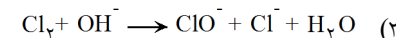
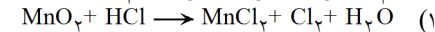
(۱) در اطراف کاتد، محلول با فنل فتالین ارغوانی می شود

(۲) در کاتد فلز سدیم آزاد می شود و با آب واکنش می دهد

(۳) در قطب منفی، گاز اکسیژن آزاد می شود

(۴) مولکولهای H_2O_2 در واکنش آنودی شرکت می کنند

۴- در کدام واکنش اکسایش - کاهش، تسهیم نامتناسب صورت می گیرد؟

۵- کدام مطلب در مورد سلول (پیل) الکتروشیمیایی «روی - نقره»، درست است؟

$$(E^\circ(Ag^+/Ag) = +0.80, E^\circ(Zn^{2+}/Zn) = -0.76, E^\circ = \epsilon^\circ)$$

(۱) الکتروود روی در آن قطب مثبت است.

(۲) الکترون در آن از درون محلول، از تیغه روی به تیغه نقره می رود.

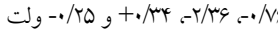
(۳) ضمن واکنش، غلظت Ag^+ در محلول افزایش می یابد.

(۴) E° آن برابر $1/56$ ولت است.

۶- کدام واکنش، در جهتی که نشان داده شده است، انجام پذیر است؟

$$E^\circ(Hg^{2+}/Hg) = +0.85 \text{ (ولت)}, E^\circ(Cu^{2+}/Cu) = +0.34 \text{ (ولت)}$$

$$E^\circ(Ni^{2+}/Ni) = -0.23 \text{ (ولت)}, E^\circ(Fe^{2+}/Fe) = -0.44 \text{ (ولت)}$$

۷- در صورتی که E° روی، منیزیم، مس و نیکل به ترتیب -0.76 ، -0.36 ، $+0.34$ و $+0.25$ ولت باشد، مقدار E° سلول حاصل از کدام دو فلز، بیشتر است.

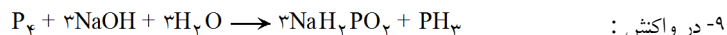
۸- نقش فلز منیزیم در حفاظت کاتدی تاسیسات فولادی کدام است؟

(۱) تشکیل قطب مثبت سلول و به تاخیر انداختن خوردگی فولاد.

(۲) تشکیل قطب منفی سلول و جلوگیری از خوردگی فولاد.

(۳) جذب رطوبت سطح فولاد و جلوگیری از زنگ زدن فولاد.

(۴) جذب اکسیژن هوا و به تاخیر انداختن زنگ زدن فولاد.

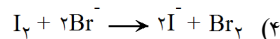
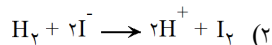

(۱) اکسیژن اکسنده است و فسفر را اکسید می کند. (۲) عدد اکسایش هر اتم فسفر ۳ واحد افزایش می یابد.

(۳) فسفر هم اکسید شده و هم کاهش می یابد. (۴) سدیم هیدروکسید نقش اکسندگی دارد.

۱۰- کدام واکنش خود بخودی است؟ (ولت $E^\circ(I_2/2I^-) = +0.53$ ، $E^\circ(Br_2/2Br^-) = +1.06$)، ولت

$$E^\circ(Fe^{2+}/Fe) = -0.44$$

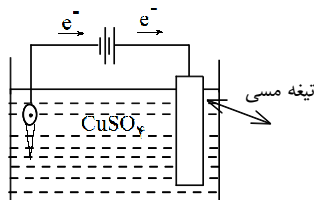
۱۱- مورد نادرست کدام است؟

(۱) محل اتصال کاتد

(۲) محلول الکترولیت

(۳) جهت حرکت الکترون

(۴) جنس آنود

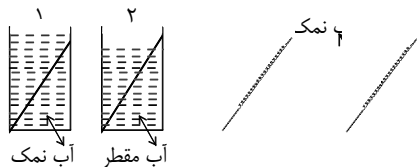
۱۲- در کدام ظرف میخ آهنی سریعتر زنگ می زند؟

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

۱۳- ولتاژ تولیدی سلول Mg - Ag در شرایط استاندارد، چند ولت است؟ (ولت $E^{\circ}(\text{Mg}^{2+}/\text{Mg}) = -2/36$ ، ولت $E^{\circ}(\text{Ag}^{+}/\text{Ag}) = +0/8$)

(۱) ۳/۹۶ (۲) ۳/۱۶ (۳) ۱/۵۶ (۴) ۰/۷۶

۱۴- هر گاه با زوج کردن دو الکترود استاندارد، سلولی استاندارد ساخته شود، الکترودی که E° آن ... است ... سلول است و در آن ... روی می‌دهد.

(۱) منفی تر - آند - کاهش
(۲) منفی تر - قطب مثبت - اکسایش
(۳) مثبت تر - قطب منفی - اکسایش
(۴) مثبت تر - کاتد - کاهش

۱۵- مقدار نیروی محرکه استاندارد (ولتاژ تولیدی سلول) واکنش $\text{Ce}^{4+}(\text{بی}) + \text{Fe}^{2+}(\text{بی}) \rightarrow \text{Fe}^{3+}(\text{بی}) + \text{Ce}^{3+}(\text{بی})$ چند

ولت است؟ ولت $E^{\circ}(\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}) = +0/77$ ولت $E^{\circ}(\text{Ce}^{4+}/\text{Ce}^{3+}) = +1/61$

(۱) ۰/۴۲ (۲) ۰/۸۴ (۳) ۱/۱۹ (۴) ۲/۳۸

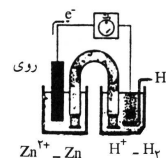
۱۶- هر گاه الکترودی در مقایسه با الکترود هیدروژن قطب ... واقع شود، پتانسیل آن مقداری ... است و به وسیله زوج استاندارد $\text{H}_2, 2\text{H}^{+}$ قابل ... است.

(۱) مثبت-منفی - اکسایش (۲) مثبت-مثبت - کاهش (۳) منفی-مثبت - کاهش (۴) منفی-منفی - کاهش

۱۷- با توجه به آزمایش مربوط به سلول «منیزیم - مس» کدام مطلب درست است؟

(۱) به جای پیل نمکی می‌توان از کاغذ صافی آغشته به محلول پتاسیم نترات استفاده کرد
(۲) از وزن تیغه مس کاسته شده، بر وزن تیغه منیزیم افزوده می‌شود
(۳) مس کاهنده و Mg^{2+} اکسیده است
(۴) واکنش کلی پیل: $\text{Mg}^{2+} + \text{Cu} \rightarrow \text{Cu}^{2+} + \text{Mg}$ ، است

۱۸- با توجه به شکل، کدام مطلب **نادرست** است؟ $E^{\circ}(\text{Zn}^{2+}/\text{Zn}) = -0/76 \text{ V}$

(۱) E° سلول (پیل)، $0/76$ ولت است.
(۲) الکترود روی، قطب منفی سلول را تشکیل می‌دهد.
(۳) در کاتد گاز H_2 آزاد می‌شود.
(۴) در آند گاز هیدروژن تحت فشار یک اتمسفر در محلول نرمال (مولار) HCl وارد می‌شود.

۱۹- کدام گزینه توصیفی درست تر از یک الکترود است؟

(۱) تیغه‌ای فلزی که در محلول حاوی کاتیون خود قرار دارد.
(۲) تیغه‌ای فلزی که در محلول یک مولار اسید قرار دارد.
(۳) هر میله یا تیغه رسانای الکتریکی
(۴) هر نوع رسانای الکتریکی

۲۰- باتوجه به نیم واکنش مقابل،

$$\begin{cases} M^{+} + e^{-} \rightarrow M, E^{\circ} < 0 \\ M'^{+} + e^{-} \rightarrow M', E^{\circ} > 0 \end{cases}$$

(۱) M' با H_3O^{+} واکنش می‌دهد.

(۲) تمایل M به اکسید شدن بیشتر است.

(۳) واکنش $M^{+} + M'^{+} \rightarrow M + M'$ خود بخودی است.

(۴) در سلول (پیل) « $M-M'$ »، M' نقش آند را دارد.

ولت $E^{\circ} = 1/5$ ، $\text{Au}^{3+} + 3e^{-} \rightarrow \text{Au}$

ولت $E^{\circ} = +1/82$ ، $\text{Co}^{3+} + e^{-} \rightarrow \text{Co}^{2+}$

۲۱- با توجه به نیم واکنش مقابل، کدام مطلب درست است؟

(۱) واکنش کلی به صورت $\text{Au} + 3\text{Co}^{3+} \rightarrow \text{Au}^{3+} + 3\text{Co}^{2+}$ است.

(۲) E° واکنش کلی به صورت $3/32$ ولت است.

(۳) Au^{3+} اکسیده‌تر از Co^{3+} است.

(۴) Co^{2+} کاهنده‌تر (احیاء کننده) از Au است.

۲۲- هر عنصر از گروه IA نسبت به عنصر هم دوره خود از گروه VIIA چگونه است؟

(۱) الکترونگاتیوتر
(۲) دارای تمایل کمتری به تشکیل کاتیون
(۳) دارای شعاع اتمی کوچکتر
(۴) کاهنده تر

۲۳- کدام مطلب در مورد برقافت محلول آبی سدیم کلرید درست نیست؟

(۱) H^{+} در کاتد کاهش می‌یابد

(۲) Na^{+} در کاتد کاهش می‌یابد

(۳) pH محلول در مجاورت کاتد افزایش می‌یابد

(۴) OH^{-} در محلولهای رقیق در آند اکسیده شده و اکسیژن آزاد می‌شود

۲۴- با توجه به داده‌های:

$$\begin{cases} \text{Au} \rightarrow \text{Au}^{3+} + 3e^{-} & E^{\circ} = -1/5 \text{ ولت} \\ 2\text{Br}^{-} \rightarrow \text{Br}_2 + 2e^{-} & E^{\circ} = -1/06 \text{ ولت} \end{cases} \quad \begin{cases} \text{H}_2 \rightarrow 2\text{H}^{+} + 2e^{-} & E^{\circ} = 0 \\ \text{Fe}^{2+} \rightarrow \text{Fe}^{3+} + e^{-} & E^{\circ} = -0/77 \text{ ولت} \end{cases}$$

کدام واکنش انجام‌پذیر است؟

(۱) $2\text{H}^{+} + \text{Au} \rightarrow$

(۲) $2\text{Fe}^{2+} + \text{Au} \rightarrow$

(۳) $2\text{Fe}^{2+} + 2\text{H}^{+} \rightarrow$

۲۵- در کدام یون یا مولکول زیر، منگنز بالاترین عدد اکسایش را دارد؟

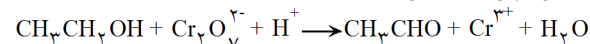
(۱) Mn_2O_3 (۲) MnO_2 (۳) MnO_4^{2-} (۴) MnO_4^{-}

۲۶- با توجه به پتانسیل اکسایش استاندارد نیم سلولهای مربوط به آهن، کروم، روی، مس و آلومینیم که به ترتیب برابر ۰/۴۴، ۰/۷۴، ۰/۷۶، -۰/۳۴، ۱/۶۶ ولت می باشد، کدام فلز برای حفاظت کاتدی آهن مناسبتر است؟
 (۱) آلومینیم (۲) روی (۳) کروم (۴) مس

۲۷- با وارد کردن یک تیغه آهنی در محلول مس سولفات (II)، ۰/۰۲ مول Cu^{2+} در واکنش شرکت می کند. با فرض اینکه تمام ذرات مس بر سطح تیغه آهن نشسته باشد، در پایان واکنش، چه تغییری در وزن تیغه حاصل می شود؟
 (Cu = ۶۴، Fe = ۵۶)

- (۱) ۰/۱۶ گرم بر وزن تیغه افزوده می شود. (۲) ۰/۵۶ گرم از وزن تیغه کم می شود.
 (۳) ۱/۱۲ گرم از وزن تیغه کم می شود. (۴) ۱/۲۸ گرم بر وزن تیغه افزوده می شود.

۲۸- مطلوبست تغییر عدد اکسایش کربن، در واکنش:

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۲۹- در الکترولیز محلول پتاسیم یدید، کدام اجزای زیر در اطراف کاتد پدید می آید؟

- (۱) I_2 و K^+ (۲) H_2 و K (۳) I^- و OH^- (۴) H_2 و OH^-

۳۰- حلیی ورقه آهنی پوشیده از کدام فلز است؟

- (۱) روی (۲) سرب (۳) قلع (۴) کروم

۳۱- مقدار E° عناصر A، B، C و D به ترتیب برابر -۲/۳۴، -۱/۱۸، -۰/۴۴ و ۲/۸۷ ولت است. کدام عنصر با

H^+ بهتر واکنش می دهد؟

- (۱) A (۲) B (۳) C (۴) D

۳۲- در صورتی که E° سلول «Zn - Cu» برابر ۱/۱ ولت و E° سلول «Fe - Cu» برابر ۰/۷۸ ولت باشد، E° سلول

«Zn - Fe» برحسب ولت کدام است؟

- (۱) ۰/۳۲ (۲) ۰/۴۴ (۳) ۰/۷۶ (۴) ۱/۸۸

۳۳- عدد اکسایش اتمهای نیتروژن در NH_4NO_3 کدامند؟

- (۱) +۴ و -۴ (۲) +۳ و -۳ (۳) +۵ و +۳ (۴) +۳ و +۴

۳۴- در سلول «مس - نقره» قطب مثبت، کدام فلز و E° سلول چند ولت است؟

- (ولت $E^\circ(\text{Ag}^+/\text{Ag}) = +۰/۸۰$ و (ولت $E^\circ(\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}) = +۰/۳۴$)
 (۱) نقره، ۰/۴۶ + (۲) مس، ۰/۴۸ + (۳) نقره، ۱/۱۴ + (۴) مس، ۱/۲۶ +

۳۵- عدد اکسایش نیتروژن در NH_4^+ با عدد اکسایش فسفر در کدام ترکیب برابر است؟

- (۱) P_4O_{10} (۲) P_4O_6 (۳) Na_3P (۴) PCl_3

۳۶- برای حفاظت کاتدی آهن، از کدام فلز می توان استفاده کرد؟

- (۱) نیکل (۲) سرب (۳) منگنز (۴) مس

۳۷- E° واکنش: $\text{Fe} + 2\text{Ag}^+ \rightarrow 2\text{Ag} + \text{Fe}^{2+}$ ، چند ولت است؟

- (ولت $E^\circ(\text{Ag}^+/\text{Ag}) = +۰/۸$ و (ولت $E^\circ(\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}) = -۰/۴۴$)
 (۱) ۱/۲۴ + (۲) ۱/۲۴ - (۳) ۱/۱۶ + (۴) ۱/۱۶ -

۳۸- با توجه به داده ها، ضعیف ترین کاهنده کدام است؟

- (۱) F^- (ولت $E^\circ(\text{F}_2/2\text{F}^-) = +۲/۸۷$)
 (۲) Cr^{3+} (ولت $E^\circ(\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}/2\text{Cr}^{3+}) = +۱/۳۳$)
 (۳) Cl^- (ولت $E^\circ(\text{Cl}_2/2\text{Cl}^-) = +۱/۳۶$)
 (۴) Mn^{2+} (ولت $E^\circ(\text{MnO}_4^-/\text{Mn}^{2+}) = +۱/۳۳$)

۳۹- کدام دو واکنش در شرایط استاندارد، انجام پذیر است؟

- (ولت $E^\circ(\text{I}_2/2\text{I}^-) = +۰/۵۳$)
 (ولت $E^\circ(\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}) = +۰/۷۷$)
 (ولت $E^\circ(\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}) = -۰/۴۴$)

- الف: $2\text{Fe}^{3+} + 2\text{I}^- \rightarrow 2\text{Fe}^{2+} + \text{I}_2$ ب: $2\text{Fe}^{2+} + 2\text{I}^- \rightarrow 2\text{Fe}^{3+} + \text{I}_2$
 ج: $2\text{Fe}^{2+} + \text{I}_2 \rightarrow 2\text{Fe}^{3+} + 2\text{I}^-$ د: $2\text{Fe}^{3+} + \text{Fe} \rightarrow 3\text{Fe}^{2+}$
 (۱) الف، ب (۲) الف، د (۳) ب، ج (۴) ج، د

۴۰- با توجه به معادله واکنش $\text{Fe} + \text{Cu}^{2+} \rightarrow \text{Cu} + \text{Fe}^{2+}$ کاهنده و اکسنده قوی تر به ترتیب کدام اند؟

- (۱) Fe^{2+} و Cu (۲) Cu و Fe^{2+} (۳) Cu^{2+} و Cu (۴) Fe^{2+} و Fe

۴۱- کدام فلز در هوا اکسید می شود و اکسید حاصل در سطح آن لایه محافظی تشکیل می دهد؟

- (۱) آهن (۲) منیزیم (۳) نیکل (۴) نقره

۴۲- فرمول گروه کربونیل در ترکیبهای آلی، کدام است؟

۴۳- گزینه مناسب برای تکمیل عبارت مقابل کدام است؟ «عامل الکترون و می شود»

- (۱) کاهنده - می دهد و کاهیده
(۲) کاهنده - می گیرد و اکسید
(۳) اکسنده - می دهد و اکسید
(۴) اکسنده - می گیرد و کاهیده

۴۴- در قطب منفی سلولهای گالوانیک کدام عمل انجام می گیرد؟

- (۱) کاهش (۲) اکسایش (۳) افزایش جرم تیغه (۴) جذب الکترون

۴۵- تهیه کدام هالوژن از هالید قلیایی مربوط آسانتر است؟

- (۱) برم (۲) فلوئور (۳) کلر (۴) ید

۴۶- با توجه به دادههای زیر، واکنشهای زیر، بجز گزینه در شرایط استاندارد، خودبخودی اند.

ولت $E^\circ(Zn^{2+}/Zn) = -0.76$

ولت $E^\circ(Mg^{2+}/Mg) = -2.36$

ولت $E^\circ(Hg^{2+}/Hg) = +0.85$

۴۷- آهن پوشیده شده از کدام فلز، اگر خراشیده شود، در هوای مرطوب سریعتر زنگ می زند؟

- (۱) روی (۲) قلع (۳) مس (۴) منیزیم

۴۸- در کدام ترکیب، اتم کربن با عدد اکسایش پایین تر شرکت دارد؟

- (۱) پروپانون (۲) اتانال (۳) استیک اسید (۴) الکل اتیلیک (اتانول)

۴۹- براساس دادههای: ولت $E^\circ(Zn^{2+}/Zn) = -0.76$ ، ولت $E^\circ(I_2/I^-) = +0.53$ و

ولت $E^\circ(Fe^{2+}/Fe) = -0.44$ ، قوی ترین کاهنده کدام است؟

- (۱) I^- (۲) I_2 (۳) Fe (۴) Zn

۵۰- ضمن کار کردن سلول «منیزیم - مس»، کدام عمل انجام می گیرد؟

- (۱) ایفای نقش کاتد به وسیله منیزیم و نقش آند به وسیله مس
(۲) تبدیل منیزیم به کاتیون در قطب منفی
(۳) حرکت الکترونها در مدار خارجی از کاتد به آند
(۴) حرکت یونهای منفی در داخل محلول از تیغه منیزیم به تیغه مس

۵۱- کوچکترین عدد اکسایش نیتروژن، در کدام ترکیب مشاهده می شود؟

۵۲- با توجه به اینکه در شرایط استاندارد، هم فلز A و هم فلز B می توانند با نمک محلول فلز C واکنش داده و C را آزاد کنند، کدام مطلب زیر در مورد مقایسه E° این فلزات درست است؟

- (۱) E° فلزات A و B با هم برابر و کوچکتر از E° فلز C است
(۲) E° فلز A از E° فلزات B و C کوچکتر است
(۳) E° فلزات A و B با هم برابر و بزرگتر از E° فلز C است
(۴) معلومات داده شده برای مقایسه E° فلزات A و B کافی نیست

۵۳- یک تیغه آهنی را در ۱۰۰ سانتیمتر مکعب محلول 0.2 مولار مس (II) سولفات وارد می کنیم، وقتی که مولاریته محلول به نصف کاهش می یابد (به فرض اینکه تمامی مس آزاد شده بر سطح تیغه آهنی نشسته باشد)، اضافه وزن آهن بر حسب گرم کدام است؟ ($Cu = 64$ و $Fe = 56$)

- (۱) 0.4 (۲) 0.8 (۳) 0.56 (۴) 0.64

۵۴- یک وسیله آهنی در آب شور سریعتر زنگ می زند تا در آب خالص، زیرا آب شور

- (۱) به دلیل دارا بودن خاصیت اسیدی، وسیله آهنی را بهتر در خود حل می کند.
(۲) به دلیل دارا بودن خاصیت قلیایی، تشکیل آهن هیدروکسید را آسان می کند.
(۳) در نقش یک محیط خنثی، زنگ زدن آهن را تسریع می کند.
(۴) نقش یک الکترولیت مناسب را در زنگ زدن الکتروشیمیایی ایفا می کند.

۵۵- با توجه به اینکه در سلول «روی - منگنز» روی، قطب مثبت است، در ضمن واکنش این سلول ...

- (۱) اتمهای روی اکسید می شوند (۲) اتمهای منگنز اکسید می شوند
(۳) یونهای روی اکسید می شوند (۴) یونهای منگنز کاهش می یابند

۵۶- با توجه به دادههای زیر:

ولت $E^\circ(Fe^{2+}/Fe) = 0.44$ ، $Fe \rightarrow Fe^{2+} + 2e^-$

ولت $E^\circ(Fe^{3+}/Fe^{2+}) = 0.77$ ، $Fe^{2+} \rightarrow Fe^{3+} + e^-$

ولت $E^\circ(Cu^{2+}/Cu) = 0.34$ ، $Cu \rightarrow Cu^{2+} + 2e^-$

کدام واکنش زیر، در شرایط استاندارد، انجام پذیر است؟

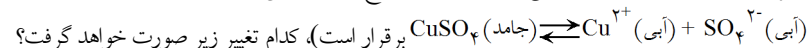
۵۷- در کدام مورد زیر، عدد نوشته شده در مقابل هر ترکیب، با عدد اکسایش کلر در آن ترکیب مطابقت دارد؟

- (۱) ClO^- در $+2$ (۲) ClO_2^- در $+3$ (۳) ClO_2^- در $+5$ (۴) ClO_4^- در $+7$

۵۸- در واکنش: $\text{HF} + \text{H}_2\text{F}^+ \rightleftharpoons \text{F}^- + \text{H}_3\text{F}^+$ کدام دو نقش زیر را دارد؟

- الف - اسیدی (الف) و (ج) ب - کاهندگی (الف) و (د)
ج - بازی (ب) و (ج) د - اکسیدکنندگی (ب) و (د)

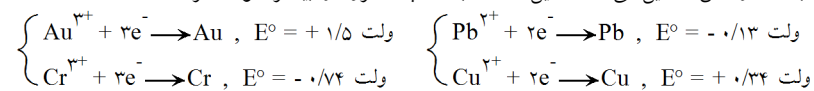
۵۹- با قرار دادن یک تیغه آلومینیومی در محلول اشباع شده مس (II) سولفات (که در آن تعادل:

- (۱) افزایش جرم تیغه Al و کاهش $[\text{Al}^{3+}]$ (۲) افزایش $[\text{SO}_4^{2-}]$ و کاهش $[\text{Cu}^{2+}]$
(۳) کاهش جرم تیغه Al و افزایش $[\text{Cu}^{2+}]$ (۴) کاهش $[\text{SO}_4^{2-}]$ و افزایش $[\text{Al}^{3+}]$

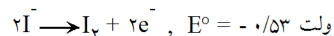
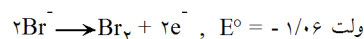
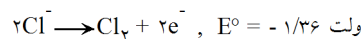
۶۰- با توجه به داده‌های زیر، قرار دادن کدام فلز در کاتد یک سلول الکتروشیمیایی با محلولهای الکترولیت مناسب ۱M،

که قطب مثبت آن را مس تشکیل می‌دهد، تمایل به جذب الکترون را بیشتر خواهد کرد؟

- (۱) کروم (۲) سرب (۳) طلا (۴) مس

۶۱- با توجه به داده‌های زیر، کدام واکنش خود به خودی انجام‌پذیر است؟

۶۲- عدد اکسایش کربن عامل الکلی در ۱- پروپانول کدام است؟

- (۱) -۲ (۲) -۱ (۳) ۱ (۴) ۲

۶۳- در کدام واکنش زیر هیدروژن اکسید کننده است؟

۶۴- تغییر عدد اکسایش اتم کربن در معادله واکنش سوختن کامل متان چند است؟

- (۱) صفر (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸

۶۵- در الکترولیز محلول کدام نمک زیر، آنیون آن در واکنش آندی و H^+ حاصل از آب در واکنش کاتدی شرکت می‌کند؟

- (۱) جیوه (II) برمید (۲) پتاسیم فلئوئورید (۳) مس (II) نیترات (۴) منیزیم یدید

۶۶- برای تشکیل OF_2 ، PF_3 ، AlO_2^- و NO_3^- ، کدام دو عنصر زیر، با ظرفیتهای برابر، شرکت می‌کنند؟

- (۱) Al, F (۲) F, N (۳) P, Al (۴) P, N

۶۷- در معادله نیم‌واکنش: $\text{Cr}(\text{OH})_3 + \text{OH}^- \rightarrow \text{CrO}_4^{2-} + \text{H}_2\text{O} + e^-$ ضریب H_2O پس از موازنه، کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۶۸- براساس مقادیر E° ، کدام یک از واکنشهای داده شده به صورتی که نوشته شده امکان‌پذیر است؟

۶۹- برای تهیه آلومینیم نمی‌توان از الکترولیز (برقکافت) محلول کلرید آن استفاده کرد. زیرا

(۱) آلومینیم به دست آمده به شدت کاهنده است و با آب واکنش می‌دهد

(۲) H^+ حاصل از آب، اکسید کننده‌تر از Al^{3+} بوده و به جای آن در کاتد آزاد می‌شود

(۳) آلومینیم کلرید در آب به شدت هیدرولیز شده، $\text{Al}(\text{OH})_3$ نامحلول می‌دهد

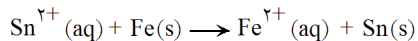
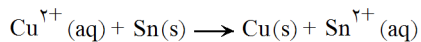
(۴) آلومینیم کلرید دارای پیوند کووالانسی بوده، محلول آن رسانای جریان برق نیست

۷۰- هرگاه در سطح آهن سفید، خراشی ایجاد شود و محل خراش با هوای مرطوب تماس پیدا کند، در آن محل سلول

تشکیل می‌شود که در آن آهن دارای نقش ...

(۱) آنود است و اکسید خواهد شد (۲) آنود است و بدون تغییر خواهد ماند

(۳) کاتود است و کاهش خواهد یافت (۴) کاتود است و بدون تغییر خواهد ماند

کدام مقایسه درباره‌ی قدرت اکسندگی کاتیون‌های Sn^{2+} , Cu^{2+} , Fe^{2+} , Zn^{2+} درست است؟

۹۳- با توجه به فرآیند الکترولیز محلول مس (II) کلرید داده‌های کدام ردیف جدول زیر، درباره‌ی آن درست است؟

ردیف	جنس الکترودها	گاز آزاد شده در آند	گونه کاهش یافته در کاتد
۱	پلاتین	کلر	Cu^{2+}
۲	پلاتین	هیدروژن	H_2O
۳	زغال	کلر	H_2O
۴	زغال	هیدروژن	Cu^{2+}

(۱) ردیف اول

(۲) ردیف دوم

(۳) ردیف سوم

(۴) ردیف چهارم

۹۴- اگر یک الکتروود استاندارد مس، $E^\circ(\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}^0) = +0.34\text{V}$ ، را به کمک یک پل نمکی مناسب و یک

ولت‌سنج به یک الکتروود آهن، $E^\circ(\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}^0) = -0.41\text{V}$ وصل کنیم. سلول‌های الکتروشیمیایی تشکیل شده، دارای کدام ویژگی است؟

(۱) در الکتروود آهن، کاتیون‌ها از پل نمکی در محلول وارد می‌شوند.

(۲) ضمن واکنش آن، مقدار کاتیون آهن افزایش می‌یابد.

(۳) الکتروود مس قطب مثبت است و در آن عمل اکسایش انجام می‌گیرد.

(۴) الکترون در مدار خارجی از الکتروود مس به سوی الکتروود آهن حرکت می‌کند.

۹۵- کدام عبارت درباره‌ی فرآیند الکترولیز درست است؟

(۱) به روش الکترولیز محلول آبی کلرید روی، می‌توان فلز روی به دست آورد.

(۲) در سلول‌های الکترولیتی، قطب منفی، نقش آند را دارد.

(۳) در صنعت از الکترولیز محلول نسبتاً غلیظ آب نمک، گاز کلر تهیه می‌کنند.

(۴) در الکترولیز محلول مس (II) کلرید، در کاتد مولکول‌های H_2O به جای یون‌های Cu^{2+} کاهش می‌شوند

۹۶- همه فلزهای قلیایی بسیار قوی‌اند، با هالوژن‌ها واکنش می‌دهند و جامدهای پدید می‌آورند.

(۱) اکسند- در گرما به شدت- یونی

(۲) کاهشنده- در گرما به شدت- یونی

(۳) کاهشنده- در دمای معمولی- کووالانسی

(۴) اکسند- در دمای معمولی- کووالانسی

۸۶- کدام مطلب درباره الکترولیز آب نمک غلیظ درست است؟

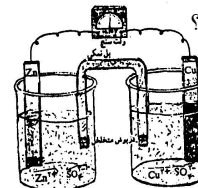
(۱) از تجزیه شدن آب در آند، یون OH^- و گاز H_2 تشکیل می‌شود.

(۲) در کاتد، یون Na^+ کاهش یافته، سدیم آزاد می‌شود.

(۳) در قطب منفی گاز هیدروژن و در قطب مثبت گاز کلر آزاد می‌شود.

(۴) سدیم آزاد شده در کاتد با آب واکنش می‌دهد و سدیم هیدروکسید تشکیل می‌شود.

۸۷- با توجه به شکل روبرو، کدام مطلب درباره سلول الکتروشیمیایی «روی - مس» درست است؟

$$E^\circ(\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}) = +0.34\text{V}, E^\circ(\text{Zn}^{2+}/\text{Zn}) = -0.76\text{V}$$

(۱) ضمن واکنش سلول، در بخش کاتدی مقدار یون Cu^{2+} افزایش می‌یابد.

(۲) ضمن واکنش سلول، در بخش آندی، آنیون از پل نمکی به درون محلول نفوذ می‌کند.

(۳) ولتاژ آن در شرایط استاندارد، برابر $+0.42\text{V}$ است.

(۴) نیم‌واکنش کاتدی در آن به صورت: $\text{Zn}^{2+}(\text{aq}) + 2e^- \longrightarrow \text{Zn}(\text{s})$ است.

۸۸- یک قطعه حلبی خراشیده شده، در هوای مرطوب زنگ می‌زند، در صورتی که یک قطعه آهن سفید خراشیده شده، در همان شرایط محفوظ می‌ماند. علت این است که در محل مذکور، یک سلول الکتروشیمیایی تشکیل می‌شود که در مورد محفوظ می‌ماند.

(۱) حلبی، آهن کاتد را تشکیل می‌دهد، اکسید می‌شود و قلع

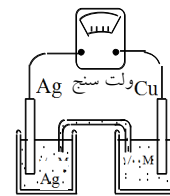
(۲) حلبی، قلع قطب منفی را تشکیل می‌دهد و از زنگ زدن

(۳) آهن سفید، روی آند را تشکیل می‌دهد، اکسید می‌شود و آهن

(۴) آهن سفید، آهن قطب منفی را تشکیل می‌دهد و از زنگ زدن

۸۹- اگر سطح یک قطعه آهن پوشیده شده با لایه نازکی از یک فلز دیگر در هوای مرطوب خراشی بردارد و آهن محل خراش زنگ بزند، آن پوشش از جنس کدام فلز ممکن است باشد؟

(۱) آلومینیم (۲) روی (۳) کروم (۴) مس

۹۰- باتوجه به شکل زیر (تصویر سلول الکتروشیمیایی استاندارد مس - نقره) می‌توان

پیش‌گویی کرد که حرکت الکترون در مدار خارجی از الکتروود به سمت

الکتروود و جهت حرکت کاتیون‌ها در الکتروود نقره از سمت است.

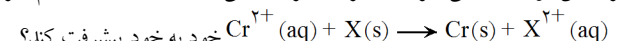
(۱) نقره - مس - محلول به پل نمکی

(۲) مس - نقره - محلول به پل نمکی

(۳) مس - نقره - پل نمکی به محلول

(۴) نقره - مس - پل نمکی به محلول

۹۱- بر اساس موقعیت نسبی فلزها در سری الکتروشیمیایی (جدول E° ها) X کدام فلز باید باشد تا واکنش:

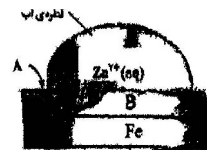
(۱) Mg (۲) Zn (۳) Fe (۴) Ni

۹۷- کدام مطلب در مورد سلول الکتروشیمیایی «مس - نقره» درست است؟

$$E^{\circ}(\text{Cu}^{2+} / \text{Cu}) = +0.34 \text{ ولت}, E^{\circ}(\text{Ag}^{+} / \text{Ag}) = +0.8 \text{ ولت}$$

- (۱) الکتروود مس در آن، کاتد است.
 (۲) E° آن، برابر ۱/۱۴ ولت است.
 (۳) جریان الکترون در مدار بیرونی آن، از الکتروود نقره به سوی الکتروود مس است.
 (۴) واکنش آن به صورت: $2\text{Ag}^{+}(\text{aq}) + \text{Cu}(\text{s}) \rightarrow 2\text{Ag}(\text{s}) + \text{Cu}^{2+}(\text{aq})$ است.

۹۸- اگر تصویر روبرو، مربوط به یک قطعه آهن سفید، خراش برداشته در هوای مرطوب باشد، A و B به ترتیب (ز) راست به چپ) کدام اند؟

- (۱) Zn و O_۲ (۲) Zn و OH⁻ (۳) Sn و O_۲ (۴) Sn و OH⁻

۹۹- اگر E° سلول الکتروشیمیایی «منگنز - نقره» برابر ۱/۹۸ ولت باشد، پتانسیل الکتروودی استاندارد منگنز برابر با

ولت، و در این سلول الکتروود دارای نقش آند است. ($E^{\circ}(\text{Ag}^{+}(\text{aq}) / \text{Ag}(\text{s})) = +0.8 \text{ ولت}$)

(۱) -۲/۷۸، نقره (۲) +۲/۷۸، منگنز (۳) -۱/۱۸، منگنز (۴) +۱/۱۸، نقره

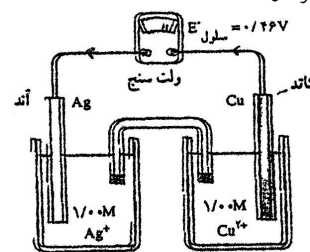
۱۰۰- کدام عبارت درباره‌ی برقکافت محلول غلیظ نمک خوراکی درست است؟

- (۱) با ادامه‌ی برقکافت، غلظت یون $\text{Cl}^{-}(\text{aq})$ ، افزایش می‌یابد.
 (۲) در سطح کاتد، یون‌های $\text{Na}^{+}(\text{aq})$ ، کاهیده می‌شوند.
 (۳) در بخش آندی، محلول با فنول فتالئین، ارغوانی می‌شود.
 (۴) در سطح کاتد نیم‌واکنش: $2\text{H}_2\text{O}(\text{l}) + 2\text{e}^{-} \rightarrow \text{H}_2(\text{g}) + 2\text{OH}^{-}(\text{aq})$ ، انجام می‌گیرد.

۱۰۱- به طور کلی کدام خاصیت، از جمله‌ی ویژگی‌های مشترک فلزها نیست؟

- (۱) شکنندگی (۲) شکل پذیری (۳) داشتن سطح براق (۴) قابلیت چکش‌خواری

۱۰۲- با توجه به شکل روبه‌رو که طرح سلول الکتروشیمیایی استاندارد «مس - نقره» را نشان می‌دهد، کدام مورد نادرست است؟

- $E^{\circ}(\text{Ag}^{+}(\text{aq}) / \text{Ag}(\text{s})) = +0.80 \text{ ولت}$
 $E^{\circ}(\text{Cu}^{2+}(\text{aq}) / \text{Cu}(\text{s})) = +0.34 \text{ ولت}$
- (۱) نقش الکترودها
 (۲) مولاریته محلول‌ها
 (۳) جهت حرکت الکترون‌ها
 (۴) مقدار E° سلول

۱۰۳- کدام عبارت درباره‌ی آبکاری (اشبای مسی) با نقره، درست است؟

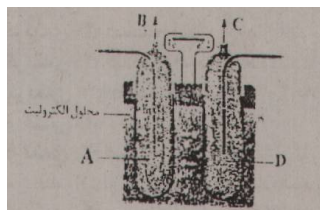
- (۱) الکتروولیت، محلول مس(II) سولفات می‌باشد.
 (۲) با پیشرفت واکنش، تیغه آند، باریک‌تر می‌شود.
 (۳) نیم واکنش آندی، $\text{Cu}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^{-} \rightarrow \text{Cu}(\text{s})$ است.
 (۴) نیم واکنش کاتدی، $\text{Ag}(\text{s}) \rightarrow \text{Ag}^{+}(\text{aq}) + \text{e}^{-}$ است.

۱۰۴- در واکنش: $2\text{Mg}(\text{s}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{MgO}(\text{s})$ اکسیژن و منیزیم می‌یابد. اکسیژن منیزیم است.

- (۱) اکسایش - کاهش - اکسند - کاهنده
 (۲) اکسایش - کاهش - کاهنده - اکسند
 (۳) کاهش - اکسایش - اکسند - کاهنده
 (۴) کاهش - اکسایش - کاهنده - اکسند

۱۰۵- ، ورقه‌ی آهنی است که سطح آن به وسیله‌ی لایه‌ی نازکی از فلز پوشانده شده است و از آن برای ساخت قوطی استفاده می‌شود.

- (۱) حلبی - روی - کنسرو
 (۲) آهن سفید - روی کنسرو
 (۳) حلبی - قلع - روغن نباتی
 (۴) آهن سفید - قلع - روغن نباتی

۱۰۶- کدام مطلب درباره شکل روبه‌رو، که طرحی از سلول را نشان می‌دهد، نادرست است؟

- (۱) از آن برای تأمین برق و آب آشامیدنی در فضاپیماها استفاده می‌شود.
 (۲) A، آند را نشان می‌دهد و B محل خروج بخار آب و اکسیژن اضافی است.
 (۳) D، کاتد را نشان می‌دهد و C محل خروج بخار آب و اکسیژن اضافی است.
 (۴) کاتد آن از جنس گرافیت متراکم و الکتروولیت آن محلول پتاسیم هیدروکسید است.

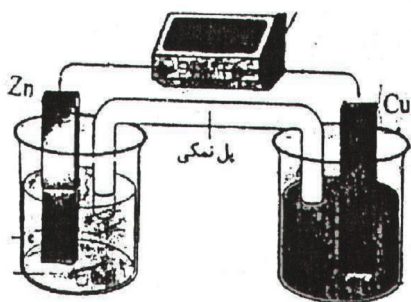
۱۰۷- هر گاه در سطح آهن سفید، در هوای مرطوب خراشی به وجود آید، در محل آن خراش، یک سلول گالوانی تشکیل می‌شود و در نتیجه، در نقش ، یافته و می‌شود.

- (۱) Fe - کاتد - کاهش - خورده
 (۲) Zn - آند - اکسایش - خورده
 (۳) Zn - کاتد - کاهش - محافظت
 (۴) Fe - آند - اکسایش - محافظت

۱۰۸- کدام عبارت درباره سلول الکتروولیتی درست است؟

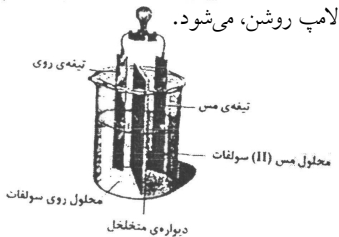
- (۱) در آن، بر اثر نیروی برق، تغییر شیمیایی در مواد به وجود می‌آید.
 (۲) در آن، یک واکنش شیمیایی در جهت طبیعی پیش رانده می‌شود.
 (۳) کاتد در آن، بر خلاف سلول الکتروشیمیایی، قطب مثبت است.
 (۴) الکترودی که به قطب منفی منبع برق متصل است، محل اکسایش است.

۱۱۵- با توجه به شکل زیر که طرحی ساده از سلول الکتروشیمیایی استاندارد «روی - مس» را نشان می‌دهد، کدام مطلب درباره‌ی آن درست است؟

- (۱) در سطح الکتروود روی عمل اکسایش و در سطح الکتروود مس عمل کاهش صورت می‌گیرد.
- (۲) الکتروود روی قطب منفی (کاتد) و الکتروود مس قطب مثبت (آند) را تشکیل می‌دهد.
- (۳) به دلیل کم‌تر بودن قدرت اکسندگی Zn^{2+} ، ضمن واکنش در سلول، غلظت آن کاهش می‌یابد.
- (۴) به دلیل بیش‌تر بودن قدرت اکسندگی Cu^{2+} ، جریان در مدار بیرونی از تیغه‌ی مس به سوی تیغه‌ی روی است.

۱۱۶- شکل روبه‌رو، نوعی سلول..... را نشان می‌دهد که در آن بخش سمت چپ،..... است و الکترون از تیغه..... در مدار..... به سمت تیغه..... می‌رود و جریان برق برقرار و لامپ روشن، می‌شود.

- (۱) الکترولیتی - کاتد - مس - درونی - روی
- (۲) الکترولیتی - آند - مس - بیرونی - روی
- (۳) الکتروشیمیایی - کاتد - روی - بیرونی - مس
- (۴) الکتروشیمیایی - آند - روی - بیرونی - مس

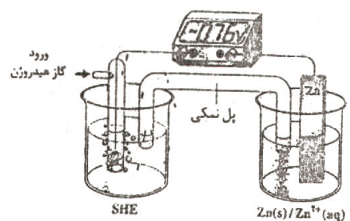
۱۱۷- اگر واکنش: $2Ag^+(aq) + M(s) \rightarrow 2Ag(s) + M^{2+}(aq)$ ، خودبه‌خود پیشرفت داشته باشد، M کدام فلز می‌تواند باشد و به ازای مصرف ۰/۰۱ مول فلز M، چند گرم نقره آزاد می‌شود؟

- ($Ag = 108 \text{ gmol}^{-1}$)
- (۱) مس - ۱/۰۸
 - (۲) جیوه - ۱/۰۸
 - (۳) جیوه - ۲/۱۶
 - (۴) مس - ۲/۱۶

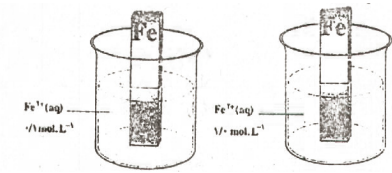
۱۱۸- در برقکافت محلول غلیظ سدیم کلرید، در کاتد،..... و در آند..... آزاد و بر مقدار یون..... افزوده می‌شود.

- (۱) سدیم - گاز کلر - OH^-
- (۲) سدیم - Cl^- - OH^-
- (۳) گاز کلر - گاز هیدروژن - OH^-
- (۴) گاز هیدروژن - گاز کلر - OH^-

۱۰۹- با توجه به شکل روبه‌رو، که طرح ساده‌ای از سلول الکتروشیمیایی استاندارد «روی - هیدروژن» را نشان می‌دهد، کدام مطلب درباره‌ی آن درست است؟

- (ولت) $E^\circ(Zn^{2+}/Zn) = -0.76$
- (۱) E° سلول برابر ۰/۰۷۶ ولت است.
 - (۲) الکترولیت در بخش آندی، محلول ۱ M هیدروکلریک اسید است.
 - (۳) در سطح تیغه پلاتینی الکتروود هیدروژن، نیم‌واکنش اکسایش، انجام می‌گیرد.
 - (۴) واکنش سلول، $Zn(s) + 2H^+(aq) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + H_2(g)$ ، E° آن، ۰/۰۷۶ ولت است.

- ۱۱۰- با اتصال یافتن کامل دو نیم‌سلول نشان داده شده در شکل روبه‌رو به یکدیگر، یک سلول..... می‌شود که E° آن برابر با..... ولت است.
- (۱) غلظتی - ۰/۰۲۹۵
 - (۲) غلظتی - ۰/۰۵۹
 - (۳) الکترولیتی - ۰/۰۲۹۵
 - (۴) الکترولیتی - ۰/۰۵۹۰

۱۱۱- هرگاه دو قطعه فلزی متفاوت در هوای مرطوب با یکدیگر در تماس باشند بین آنها نوعی سلول الکتروشیمیایی به‌وجود می‌آید که در آن فلزی که E° دارد، نقش..... را دارد و بر اثر..... یافتن، دچار خوردگی می‌شود.

- (۱) کوچکتري - کاتد - کاهش
- (۲) کوچکتري - آند - اکسایش
- (۳) بزرگتري - کاتد - اکسایش
- (۴) بزرگتري - آند - کاهش

۱۱۲- عدد اکسایش اتم مرکزی، در مورد کدام ترکیب، درست نشان داده شده است؟

- (۱) OF_2 - ۲
- (۲) CH_3OH - ۲
- (۳) $HClO_3$ - ۶
- (۴) NH_4^+ - ۳

۱۱۳- آهن گالوانیزه، نام دیگر..... است و اگر در هوای مرطوب خراشی در سطح آن به وجود آید، در محل خراش یک سلول..... به وجود می‌آید که در آن.....،..... است و..... می‌شود.

- (۱) حلبي - الکترولیتی - قلع - قطب مثبت - خورده
- (۲) حلبي - الکتروشیمیایی - آهن - کاتد - درخوردگی محافظت
- (۳) آهن سفید - الکتروشیمیایی - آهن - کاتد - از خوردگی محافظت
- (۴) آهن سفید - الکترولیتی - روی - قطب مثبت - خورده

۱۱۴- اگر E° یک سلول الکتروشیمیایی که در آن واکنش: $A^{2+}(aq) + B(s) \rightarrow A(s) + B^{2+}(aq)$ انجام می‌گیرد

با E° سلول الکتروشیمیایی دیگری که در آن واکنش: $B^{2+}(aq) + C(s) \rightarrow B(s) + C^{2+}(aq)$ انجام می‌گیرد، برابر باشد، $E^\circ(B^{2+}(aq)/B(s))$ ، برابر چند ولت است؟

- $E^\circ(A^{2+}(aq)/A(s)) = -0.41 \text{ V}$ ، $E^\circ(C^{2+}(aq)/C(s)) = -2.37 \text{ V}$
- (۱) ۰/۹۸
 - (۲) ۱/۳۹
 - (۳) ۱/۹۶
 - (۴) ۲/۷۸

۱۲۴- در فرآیند حفاظت کاتدی اشیای آهنی (فولادی)، باید از فلزی مانند استفاده کرد که E° آن از E° آهن باشد، تا آهن نقش را پیدا کند و خورده نشود.

(۱) قلع - بزرگ‌تر - آند (۲) منیزیم - بزرگ‌تر - آند (۳) قلع - کوچک‌تر - کاتد (۴) منیزیم - کوچک‌تر - کاتد

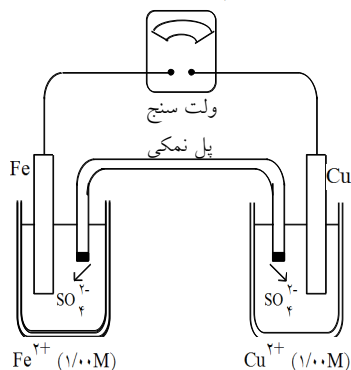
۱۲۵- در کدام دو ترکیب، عدد اکسایش گوگرد با هم برابر است؟

(۱) SO_3 ، $SOCl_2$ (۲) SO_3 ، Na_2SO_3

(۳) $Na_2S_2O_8$ ، H_2SO_4 (۴) $Na_2S_2O_8$ ، Na_2SO_3

۱۲۶- با توجه به شکل روبه‌رو که به سلول الکتروشیمیایی استاندارد «آهن - مس»، مربوط است، کدام مطلب نادرست است؟

(ولت $E^\circ(Cu^{2+}/Cu) = +0.34$ و ولت $E^\circ(Fe^{2+}/Fe) = -0.41$)

(۱) E° این سلول برابر 0.75 ولت است.

(۲) الکتروود مس در آن کاتد (قطب مثبت) است.

(۳) جریان الکترون در مدار بیرونی از تیغه ی مس به سوی تیغه ی آهن است.

(۴) واکنش در سلول به صورت: $Fe(s) + Cu^{2+}(aq) \rightarrow Fe^{2+}(aq) + Cu(s)$ است.

۱۲۷- با توجه به این که واکنش $Zn(s) + Co^{2+}(aq) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + Co(s)$ به‌طور خودبه‌خودی، پیش می‌رود، کدام مطلب درست است؟

(۱) E° الکتروود کبالت از E° الکتروود روی کوچک‌تر است.

(۲) $Zn(s)$ گونه‌ی کاهنده و $Co^{2+}(aq)$ گونه‌ی اکسند است.

(۳) تمایل کبالت برای از دست دادن الکترون، بیش‌تر از روی است.

(۴) در سلول الکتروشیمیایی «روی - کبالت»، الکتروود کبالت، آند است.

۱۲۸- عدد اکسایش اتم با عدد اکسایش اتم برابر است.

(۱) H در H - KH در H - HCl در O در Mg - OF₂ در Mg₃N₂

(۳) Fe در Fe(OH)₂ - S در Na₂SO₃ در Mn در Mn - KMnO₄ در BaMnO₄

۱۱۹- با توجه به داده‌های زیر، می‌توان دریافت که کاهنده‌ی قوی‌تر و اکسند قوی‌تر است و E° سلول الکتروشیمیایی استاندارد نیکل - مس، برابر ولت است.

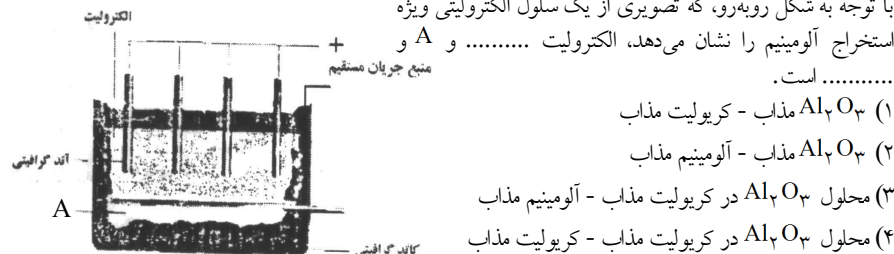
$Cu^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Cu(s)$ ، $E^\circ = +0.34V$ $Zn^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Zn(s)$ ، $E^\circ = -0.76V$

$Ag^+(aq) + e^- \rightarrow Ag(s)$ ، $E^\circ = +0.80V$ $Ni^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Ni(s)$ ، $E^\circ = -0.25V$

(۱) $0.9 - Zn^{2+}(aq) - Ag(s)$ (۲) $0.9 - Ag^+(aq) - Zn(s)$

(۳) $0.59 - Ag^+(aq) - Zn(s)$ (۴) $0.59 - Zn^{2+}(aq) - Ag(s)$

۱۲۰- با توجه به شکل روبه‌رو، که تصویری از یک سلول الکترولیتی ویژه

استخراج آلومینیم را نشان می‌دهد، الکترولیت و A و است.

(۱) Al_2O_3 مذاب - کریولیت مذاب

(۲) Al_2O_3 مذاب - آلومینیم مذاب

(۳) محلول Al_2O_3 در کریولیت مذاب - آلومینیم مذاب

(۴) محلول Al_2O_3 در کریولیت مذاب - کریولیت مذاب

۱۲۱- آلدئیدها، بر اثر اکسایش به تبدیل می‌شوند و در این فرآیند گروه عاملی مولکول آن‌ها به گروه عاملی تبدیل می‌شود.

(۲) الکل، CHO و OH

(۱) الکل، CO و OH

(۴) کربوکسیلیک اسید، CHO و $-C(=O)-OH$

(۳) کربوکسیلیک، CO و $-C(=O)-OH$

۱۲۲- در واکنش $Na_2B_4O_7(s) + 2HCl(aq) + 5H_2O(l) \rightarrow 4H_3BO_3(aq) + 2NaCl(aq)$ تغییر عدد

اکسایش هر اتم بور، کدام است؟

(۱) ۰ (۲) -۲ (۳) +۱ (۴) +۲

۱۲۳- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) باتری‌های معمولی، نوعی سلول‌های گالوانی اند که قابل شارژ نیستند.

(۲) واکنش $Zn^{2+}(aq) + Cu(s) \rightarrow Cu^{2+}(aq) + Zn(s)$ در شرایط استاندارد، خودبه‌خودی است.

(۳) از سلول‌های سوختی، برای تأمین برق و آب آشامیدنی در فضاپیماها استفاده می‌شود.

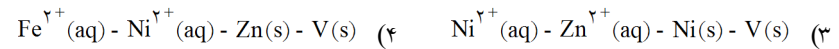
(۴) در سلول الکتروشیمیایی روی - هیدروژن، واکنش $2H^+(aq) + Zn(s) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + H_2(g)$ انجام می‌گیرد.

۱۲۹- با مقایسه E° الکترودها که در زیر داده شده است:

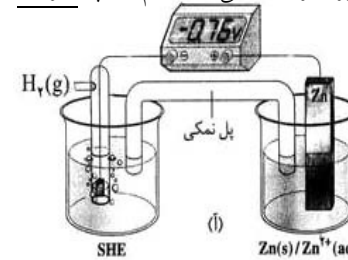
$$E^\circ(V^{2+}(aq)/V(s)) = -1/20 \text{ ولت}, E^\circ(Ni^{2+}(aq)/Ni(s)) = -0/25 \text{ ولت}$$

$$E^\circ(Zn^{2+}(aq)/Zn(s)) = -0/76 \text{ ولت}, E^\circ(Fe^{2+}(aq)/Fe(s)) = -0/41 \text{ ولت}$$

می‌توان دریافت که کاهنده‌تر از و اکسندتر از است. (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.)

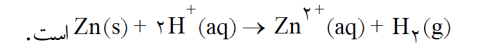

۱۳۰- با توجه به شکل زیر که طرح یک سلول الکتروشیمیایی «روی - هیدروژن» را نشان می‌دهد، کدام مطلب نادرست است؟

(۱) E° آن برابر $+0/76$ ولت است.

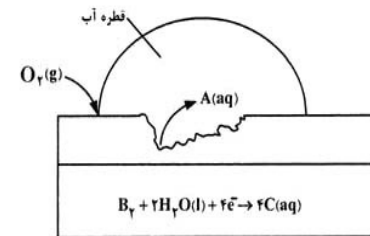
(۲) واکنش آن به صورت

(۳) جریان الکترون از راه پل نمکی، از سوی تیغه‌ی روی به سوی تیغه‌ی پلاتینی است.

(۴) در بخش کاتدی آن، گاز هیدروژن با فشار ۱ atm درون محلول اسیدی با $pH = 0$ دمیده می‌شود.

۱۳۱- اگر تصویر روبه‌رو، به یک قطعه آهن سفید خراش برداشته شده در هوای مرطوب مربوط باشد، A، B و C به ترتیب (از راست به چپ) کدام‌اند؟

(۱) O_2^{2-}, H_2, Fe^{2+}

(۲) OH^-, O_2, Fe^{2+}

(۳) O_2^-, H_2, Zn^{2+}

(۴) OH^-, O_2, Zn^{2+}

۱۳۲- اگر نافلز A بتواند بالاترین عدد اکسایش خود، اکسیدی با فرمول AO_3 تشکیل دهد و فلز B تنها یک نوع سولفات با فرمول BSO_4 داشته باشد، در کدام گزینه، فرمول هر دو ترکیب نادرست است؟

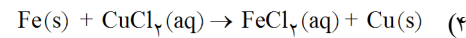
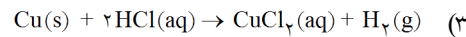
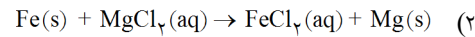
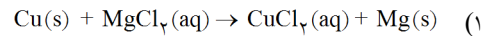
- (۱) $AF_3 - BClO_3$ (۲) $AF_6 - BHSO_4$ (۳) $MgA_2 - B(OH)_2$ (۴) $AO_2 - BNO_2$

۱۳۳- با توجه به مقدار E° ها، کدام واکنش به‌صورتی که معادله‌ی آن نوشته شده است، انجام می‌پذیرد؟

$$E^\circ(Cu^{2+}(aq)/Cu(s)) = +0/34 \text{ V}$$

$$E^\circ(Fe^{2+}(aq)/Fe(s)) = -0/41 \text{ V}$$

$$E^\circ(Mg^{2+}(aq)/Mg(s)) = -2/38 \text{ V}$$

۱۳۴- کدام آنیون، تنها می‌تواند نقش یک عامل اکسند را در واکنش‌ها داشته باشد (نقش کاهندگی ندارد)؟

- (۱) IO^- (۲) NO_2^- (۳) ClO_2^- (۴) BrO_2^-

۱۳۵- عدد اکسایش اتم مرکزی در کدام ترکیب بزرگ‌تر است؟

- (۱) SF_6 (۲) $KMnO_4$ (۳) H_2SO_4 (۴) $K_2Cr_2O_7$

۱۳۶- با توجه به شکل روبه‌رو، کدام مطلب درباره‌ی آن درست است؟

$$E^\circ(Cu^{2+}(aq)/Cu(s)) = +0/34 \text{ V}$$

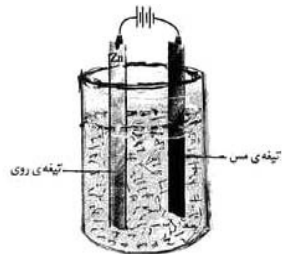
$$E^\circ(Zn^{2+}(aq)/Zn(s)) = -0/76 \text{ V}$$

(۱) تیغه‌ی روی در آن نقش کاتد را دارد.

(۲) طرحی از یک سلول الکتروشیمیایی است.

(۳) الکترولیت در آن محلولی از مس (II) سولفات است.

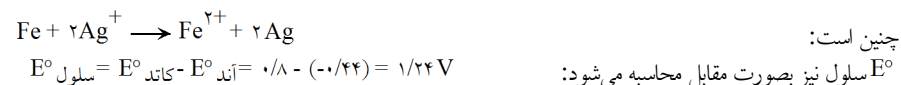
(۴) در آن یک واکنش غیرخودبه‌خودی انجام می‌گیرد.

جواب الکتروشمی - سراسری

۱- گزینه ۱ صحیح است. چون فلز M نقره را از محلول نقره آزاد می‌کند پس قدرت الکترون دهی آن بیشتر از Ag است، یعنی کاهنده قوی‌تری از نقره می‌باشد. اما چون فلز M نمی‌تواند آهن را از محلول آن آزاد کند می‌توان نتیجه گرفت که قدرت الکترون دهی آن کمتر از Fe می‌باشد. پس ترتیب زیر در مقایسه قدرت الکترون دهی (کاهندگی) بدست می‌آید: $Fe > M > Ag$.

۲- گزینه ۲ صحیح است. با توجه به مقادیر پتانسیل کاهشی استاندارد داده شده برای این دو عنصر، روشن است که در سلول الکترو شیمیایی «آهن - نقره»، الکتروده آهن نقش آندی و الکتروکاتود نقره نقش کاتدی دارد و معادله واکنش سلول

بنا به معادله واکنش، غلظت یون Fe^{2+} افزایش یافته و غلظت یون Ag^+ کاهش می‌یابد.

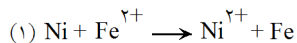
۳- گزینه ۱ صحیح است. در الکترولیز محلول غلیظ سدیم کلرید بنا به پتانسیل کاهشی استاندارد گونه‌ها، در آند یون Cl^- بر مولکولهای H_2O غالب شده و اکسید می‌شوند ($2Cl^- \rightarrow Cl_2 + 2e^-$) و در کاتد مولکولهای آب بر یون Na^+ غلبه کرده و کاهش می‌یابند ($2H_2O + 2e^- \rightarrow 2OH^- + H_2$). از این رو در کاتد هیدروژن آزاد می‌شود و محلول اطراف آن خاصیت بازی پیدا کرده و فنل فتالین را به رنگ ارغوانی در می‌آورد.

۴- گزینه ۲ صحیح است. واکنش اکسایش و کاهش $Cl_2 + OH^- \rightarrow ClO^- + Cl^- + H_2O$ از نوع واکنشهای تسهیم نامتناسب می‌باشد، زیرا در این واکنش، عنصر کلر همزمان هم اکسید ($Cl_2 \rightarrow ClO^-$) و هم کاهیده ($Cl_2 \rightarrow Cl^-$) می‌شود (در ClO^- عدد اکسایش کلر، +۱ می‌باشد).

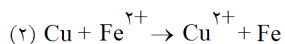
۵- گزینه ۴ صحیح است. در سلول «روی-نقره» بنا به پتانسیل کاهشی استاندارد این دو عنصر، الکتروکاتود نقره نقش کاتدی (قطب مثبت) داشته و یونهای نقره در آن کاهش می‌یابند. از این رو غلظت یون Ag^+ در محلول کاهش می‌یابد ($Ag^+(aq) + e^- \rightarrow Ag(s)$). الکتروکاتود روی نقش آندی (قطب منفی) داشته و اتمهای روی در آن اکسید می‌شوند و الکترونها در سلولها از طریق مدار خارجی مستقل می‌شوند و ولتاژ تولیدی سلول بصورت مقابل محاسبه می‌شود:

$$E^{\circ} \text{سلول} = E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ}(Ag^+/Ag) - E^{\circ}(Zn^{2+}/Zn) = 0/8 - (-0/76) = 1/56 \text{ V}$$

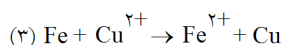
۶- گزینه ۳ صحیح است. واکنشی انجام پذیر است که پتانسیل استاندارد آن مثبت باشد ($E^{\circ} > 0$) و واکنش (E°) و برای واکنشها نیز واکنش E° مانند سلول E° از رابطه $E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ}$ و واکنش E° محاسبه می‌شود. برای تشخیص قسمت آندی و قسمت کاتدی واکنش از این نکته استفاده می‌کنیم که در آند فرآیند اکسایش و در کاتد فرآیند کاهش اتفاق می‌افتد. با توجه به این نکات و بنا به داده‌های متن سؤال می‌توان نوشت:

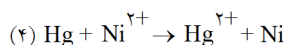
$$E^{\circ} \text{واکنش} = E^{\circ}(Fe^{2+}/Fe) - E^{\circ}(Ni^{2+}/Ni) = -0/44 - (-0/23) = -0/21 \text{ V} < 0$$

$$E^{\circ} \text{واکنش} = E^{\circ}(Fe^{2+}/Fe) - E^{\circ}(Cu^{2+}/Cu) = -0/44 - 0/34 = -0/78 \text{ V} < 0$$

$$E^{\circ} \text{واکنش} = E^{\circ}(Cu^{2+}/Cu) - E^{\circ}(Fe^{2+}/Fe) = 0/34 - (-0/44) = 0/78 \text{ V} > 0$$

$$E^{\circ} \text{واکنش} = E^{\circ}(Ni^{2+}/Ni) - E^{\circ}(Hg^{2+}/Hg) = -0/23 - 0/85 = -0/62 \text{ V} < 0$$

بنابراین فقط برای واکنش گزینه ۳، $E^{\circ} > 0$ و واکنش است. از این رو انجام پذیر نیز می‌باشد.

۷- گزینه ۲ صحیح است. E° سلول از رابطه روبرو محاسبه می‌شود:

$$E^{\circ} \text{سلول} = E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ}(Cu^{2+}/Cu) - E^{\circ}(Mg^{2+}/Mg) = 0/34 - (-2/36) = 2/7 \text{ Volt}$$

کاتد را فلزی که بزرگترین E° را و آند را فلزی که کوچکترین E° را دارد انتخاب می‌کنیم. در این صورت سلول حاصل بزرگترین E° را خواهد داشت و از میان فلزات داده شده، مس بزرگترین E° و منیزیم کوچکترین E° را داراست. بنابراین سلول Mg-Cu تولید کننده بزرگترین ولتاژ (E°) می‌باشد.

۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در حفاظت کاتدی تاسیسات فولادی بوسیله منیزیم، منیزیم و فولاد تشکیل یک گالوانیک می‌دهند که در آن منیزیم نقش آند (قطب منفی) و فولاد نقش کاتد (قطب مثبت) دارد. پس منیزیم خورده می‌شود و فولاد در نقش کاتد محافظت می‌شود و از خوردگی آن جلوگیری می‌شود.

۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عدد اکسایش فسفر در PH_3 و $H_2PO_4^-$ به ترتیب ۳- و +۱ است ولی عدد اکسایش فسفر در P_4 صفر می‌باشد. پس در این واکنش فسفر هم اکسایش و هم کاهش می‌یابد و عدد اکسایش عناصر Na و H_2O در طرفین واکنش یکسان می‌باشد.

۱۰- گزینه ۱ صحیح است. بطور کلی واکنشی خودبخود انجام می‌شود که ولتاژ تولیدی سلول مربوط به آن واکنش عدد مثبتی باشد و ولتاژ تولید سلول از رابطه $E^{\circ} = E^{\circ}_{\text{کاتد}} - E^{\circ}_{\text{آنود}}$ محاسبه می‌شود و شرط مثبت بودن سلول E° آن است که $E^{\circ} > E^{\circ}_{\text{کاتد}}$ باشد. بدین ترتیب برای واکنشهای داده شده داریم:

بنابراین فقط گزینه ۱ شرط خودبخودی بودن را دارا است.

۱۱- گزینه ۳، پاسخ صحیح است. در سلول الکترولیتیگ (برفکافت)، منبع الکتریکی مانند پیل استفاده می‌شود که پیل را با نماد « $\left| \begin{array}{c} - \\ + \end{array} \right|$ » نشان می‌دهند و کاتد سلول به قطب منفی پیل متصل می‌شود و آنود سلول به قطب مثبت پیل متصل می‌شود. از آنود الکترون به قطب مثبت پیل وارد می‌شود و از قطب منفی پیل الکترون خارج شده به کاتد داده می‌شود، از این جهت حرکت الکترون در شکل نادرست نشان داده شده است.

۱۲- گزینه ۳ صحیح است. در ظرف شماره ۳ آهن در مجاورت مس، هوا و آب سلول گالوانیک تشکیل می‌دهد که بنا به مقدار پتانسیل کاهشی استاندارد (که برای آهن کوچکتر از مس است)، آهن قطب منفی (آنود) سلول می‌باشد و به همین دلیل آهن اکسید شده و در مقایسه با سه ظرف دیگر سریعتر زنگ می‌زند (در ظرف شماره ۴ نیز سلول گالوانیک شکل می‌گیرد اما در این حالت روی اکسید شده و آهن حفاظت کاتدی می‌شود).

۱۳- گزینه ۲ صحیح است. ولتاژ تولیدی سلول (نیروی الکتروموتوری پیل) از رابطه $E^{\circ} = E^{\circ}_{\text{کاتد}} - E^{\circ}_{\text{آنود}}$ سلول E° قابل محاسبه می‌باشد و هر نیم واکنشی که پتانسیل الکترونی آن بزرگتر باشد، نیم واکنش کاهشی در کاتد سلول می‌باشد. پس در سلول داده شده نقره کاتد (قطب مثبت) و منیزیم آنود (قطب منفی) سلول را تشکیل می‌دهند و می‌توان نوشت:

$$E^{\circ} = E^{\circ}(\text{Ag}^+/\text{Ag}) - E^{\circ}(\text{Mg}^{2+}/\text{Mg}) = 0.8 - (-2.36) = 3.16 \text{ V}$$

۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. متن کامل و صحیح صورت سؤال با جایگزینی واژه‌های مناسب چنین می‌شود: هر گاه با زوج کردن دو الکتروکاتد، سلولی استاندارد ساخته شود، الکترونی که E° آن مثبت‌تر است کاتد سلول است و در آن کاهش روی می‌دهد. الکترونی دیگر، قطب منفی سلول یعنی آنود می‌باشد و در آن اکسایش روی می‌دهد و E° این الکتروکاتد از E° الکتروکاتدی کمتر است (منفی‌تر است).

۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بنا به معادله واکنش داده‌شده، یون Fe^{2+} اکسید شده و یون Ce^{4+} کاهش می‌یابد. با استفاده از این مطلب و با استفاده از رابطه ولتاژ تولیدی سلول می‌توان نیروی محرکه استاندارد واکنش داده شده را محاسبه کرد:

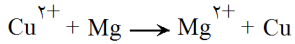
$$\text{ولت} = 0.77 - 1.61 = -0.84 \text{ V} \quad E^{\circ} = E^{\circ}_{\text{کاتد}} - E^{\circ}_{\text{آنود}} = E^{\circ}_{\text{Ce}^{4+}/\text{Ce}^{3+}} - E^{\circ}_{\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}^{3+}}$$

در تعیین آنود E° و کاتد E° نیز از این نکته استفاده شده است که در کاتد نیم‌واکنش کاهش و در آنود نیم‌واکنش اکسایش انجام می‌گیرد.

۱۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. متن داده شده با جایگزینی کلمات داده شده در گزینه ۲ از لحاظ علمی مفهوم درست و کامل پیدا می‌کند:

هرگاه الکترونی در مقایسه با الکتروکاتد هیدروژن قطب مثبت واقع شود، پتانسیل آن مقداری مثبت است و به وسیله زوج استاندارد 2H^+ و H_2 قابل کاهش است.

۱۷- گزینه ۱ صحیح است. در سلول (پیل) منیزیم-مس با توجه به مقادیر پتانسیل الکترونی این عناصر (یا میزان فعالیت شیمیایی آنها) می‌توان نتیجه گرفت که منیزیم در این سلول نقش آنود داشته و اکسید می‌شود (از وزن آن کاسته می‌شود) و مس در این سلول نقش کاتدی داشته و کاهش می‌یابد (احیاء می‌شود) پس به وزن تیغه مس افزوده می‌شود و واکنش کلی این سلول چنین است:

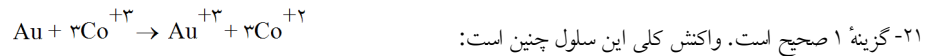

اما در این سلول به جای پیل نمکی پتانسیل نیترا می‌توان از کاغذ صافی آغشته به محلول پتاسیم نیترا استفاده کرد.

۱۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این سلول با توجه به پتانسیل کاهشی استاندارد روی و هیدروژن (که برای هیدروژن صفر می‌باشد)، الکتروکاتد (قطب منفی) و الکتروکاتد هیدروژن، کاتد (قطب مثبت) سلول را تشکیل می‌دهند. در آنود روی اکسید می‌شود و در کاتد یون H^+ کاهش می‌یابد و بصورت گاز هیدروژن آزاد می‌شود. ولتاژ تولیدی این سلول 0.76 V است (ولت می‌باشد) و $0.76 \text{ V} = 0.76 - (-0.00) = 0.76 \text{ V}$ است.

۱۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در میان توصیف‌های ارائه شده برای الکتروکاتد، توصیف گزینه ۱ صحیح‌تر است، یعنی الکتروکاتد، تیغه‌ای از یک فلز است که در محلول حاوی کاتیون آن فلز قرار داشته باشد. اگر چه توصیف کاملتر را می‌توان بدین صورت ارائه کرد که الکتروکاتد، تیغه یا میله‌ای از یک رسانای الکتریکی است که در یک محلول الکترولیت قرار گرفته باشد. به عنوان مثال از گرافیت که فلز محسوب نمی‌شود می‌توان به عنوان الکتروکاتد استفاده کرد.

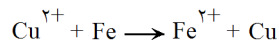
۲۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر چه پتانسیل کاهشی استاندارد گونه‌ای بیشتر باشد تمایل آن ماده نیز برای کاهش شدن نیز بیشتر است. پس با توجه به پتانسیلهای کاهشی M و M' تمایل M به اکسید شدن بیشتر است. در سلول $M - M'$ نیز M نقش کاتد را خواهد داشت و واکنش $M + M'^+ \rightarrow M'^+ + M$ خودبخودی می‌باشد.

در سلول حاصل از این دو نیم واکنش تیغه Au نقش آنود را داشته و خورده می‌شود در صورتیکه یون Co^{2+} به یون Co^{+2} کاهش می‌شود. E° واکنش کلی چنین محاسبه می‌شود: $0.32 \text{ V} = 1/5 - 1/82 = E^{\circ}_{\text{کاتد}} - E^{\circ}_{\text{آنود}}$ و واکنش E° با توجه به معادله واکنش کلی، Co^{2+} از Au^{3+} اکسندتر و Au از Co^{+2} کاهش‌دهنده‌تر می‌باشد.

۲۲- گزینه ۴ صحیح است. هر عنصر از گروه A I (فلزات قلیایی) نسبت به عنصر هم دوره خود از گروه VII A (هالوژنها) کاهش‌دهنده‌تر است، یعنی راحت‌تر اکسید می‌شود و الکترون از دست می‌دهد و الکترونیگاتیوی آن کمتر است و تمایل بیشتری به تشکیل کاتیون دارد و شعاع اتمی آن بزرگتر است.

۲۷- گزینه ۱ صحیح است. باتوجه به جدول الکتروشیمیایی واکنش زیر انجام می‌شود:

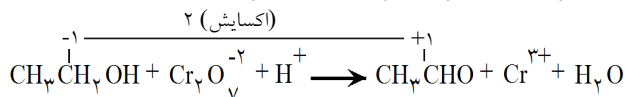
به ازای هر یک مول Cu^{2+} که در واکنش شرکت می‌کند یک مول Fe^{2+} تولید می‌شود و در تیغه آهنی به میزان

۸۶ - ۵۶ = ۶۴ افزایش جرم داریم، اگر یک مول یون Cu^{2+} کاهش یابد. پس می‌توان نوشت:

$$\frac{\text{افزایش وزن تیغه آهنی}}{\text{تعداد مول یون مس}} = \frac{\text{افزایش جرم}}{\text{تعداد مول یون مس}}$$

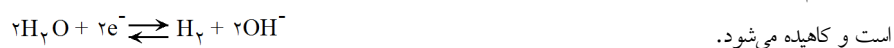
$$\frac{x}{0.02 \text{ mol}} = \frac{86 \text{ g}}{1 \text{ mol}}$$

۲۸- گزینه ۱ صحیح است. برای بدست آوردن تغییر عدد اکسایش کربن، باید عدد اکسایش را در هر طرف واکنش برای کربن محاسبه کنیم. عدد اکسایش در یک طرف -۱ و در طرف دیگر +۱ است و تغییر آن ۲ واحد است.

۲۹- گزینه ۴ صحیح است. در الکترولیز محلول KI در اطراف کاتد یونهای H^+ حاصل از تفکیک آب و K^+ برای کاهش

یافتن با هم رقابت می‌کند باتوجه به پتانسیل کاهش استاندارد، یون H^+ حاصل از تفکیک آب در این رقابت پیروز

است و کاهش می‌شود.

۳۰- گزینه ۳ صحیح است. هر گاه آهن را روکشی از قلع ببوشاند به آن حلی گفته می‌شود.

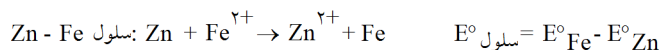
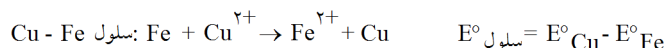
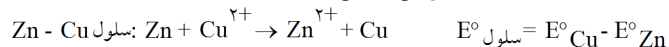
۳۱- گزینه ۱ صحیح است. هر چه E° عنصری کمتر باشد، آن عنصر میل کمتری به گرفتن الکترون دارد و خاصیت

کاهندگی آن بیشتر است و بهتر اکسید شود پس با H^+ بهتر واکنش می‌دهد. بنابراین A با کمترین E° بهترین

واکنش را با H^+ می‌دهد.

۳۲- گزینه ۱ صحیح است. با توجه به داده‌های سؤال، با استفاده از رابطه $E^\circ_{\text{کاتد}} - E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ$ و با توجه به ترتیب

الکتروشیمیایی عناصر داده شده که آند و کاتد سلول مشخص می‌شود می‌توان نوشت:

ولت $E^\circ = 0.78 - 0.32 = 0.46$ و $E^\circ_{\text{سلول اول}} - E^\circ_{\text{سلول دوم}} = 0.46 - 0.32 = 0.14$

(توضیح بیشتر: $(E^\circ_{\text{Cu}} - E^\circ_{\text{Zn}}) - (E^\circ_{\text{Cu}} - E^\circ_{\text{Fe}}) = E^\circ_{\text{Fe}} - E^\circ_{\text{Zn}}$ = سلول سوم E°)

۲۳- گزینه ۲، پاسخ صحیح است. در الکترولیز محلول آبی سدیم کلرید (NaCl) در کاتد رقابت بین H^+ حاصل از

تفکیک آب و Na^+ برای کاهش است و در آند برای اکسید شدن رقابت بین Cl^- و OH^- حاصل از تفکیک آب است که بنا به پتانسیل الکترونی آنها در کاتد گونه‌ای کاهش می‌یابد که پتانسیل الکترونی آن بزرگتر باشد و در آند

گونه‌ای اکسید می‌شود که پتانسیل الکترونی آن کوچکتر باشد. از این رو در میدان رقابت H^+ و OH^- حاصل از

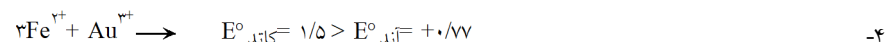
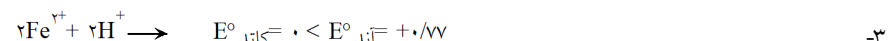
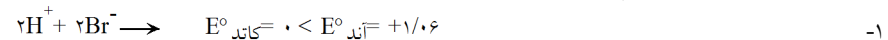
تفکیک هر دو برنده می‌شوند پس در کاتد H^+ کاهش می‌یابد و pH در مجاورت آن افزایش می‌یابد و در آند OH^- اکسید می‌شود و pH در مجاورت آن کاهش می‌یابد و اکسیژن نیز آزاد می‌شود.

۲۴- گزینه ۴، پاسخ صحیح است. واکنشی انجام‌پذیر است که در آن ولتاژ تولیدی سلول یعنی مقدار عبارت زیر مثبت باشد:

آند $E^\circ_{\text{کاتد}} - E^\circ_{\text{سلول}}$

به عبارت دیگر آند $E^\circ > E^\circ_{\text{کاتد}}$ باشد. با توجه به اینکه در کاتد کاهش و در آند اکسایش انجام می‌شود، واکنش

کاتدی و آندی را تشخیص می‌دهیم.

پس تنها در گزینه ۴، آند $E^\circ > E^\circ_{\text{کاتد}}$ است.

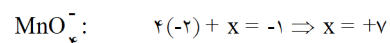
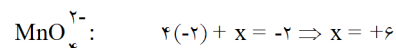
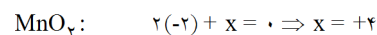
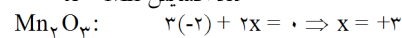
توجه: در کاربرد پتانسیل کاهش، همواره عکس واکنش‌هایی نظیر واکنش‌های بالا در نظر گرفته می‌شود. بدیهی است که در این صورت علامت E° داده شده نیز تغییر خواهد کرد.

۲۵- گزینه ۴ صحیح است. برای محاسبه عدد اکسایش یک اتم در یک مولکول یا یون از این قاعده استفاده می‌کنیم که در

یک مولکول مجموع اعداد اکسایش اتمهای تشکیل دهنده صفر باشد و در یک یون، مجموع اعداد اکسایش اتمهای

تشکیل دهنده برابر با بار یون است. عدد اکسایش اکسیژن نیز در اکثر ترکیبات -۲ است. پس می‌توان نوشت:

عدد اکسایش $x = \text{Mn}$

۲۶- گزینه ۱ صحیح است. در حفاظت کاتدی آهن باید فلز مورد نظر بجای آهن اکسید شود (اکسایش). بنابراین باید فلز

مورد نظر پتانسیل اکسایش استاندارد بالاتری از آهن داشته باشد. هر چه این اختلاف بیشتر باشد بهتر است. بنابراین

آلومینیم با پتانسیل اکسایش ۱/۶۶ ولت مناسبترین فلز برای حفاظت کاتدی است.

۳۳- گزینه ۲ صحیح است. NH_4^+ و NO_3^- تشکیل شده است. عدد اکسایش نیتروژن در NH_4^+ برابر با ۳- و در NO_3^- برابر با ۳+ است.

۳۴- گزینه ۱ صحیح است. در قطب مثبت نیم واکنش کاهش صورت می‌گیرد و فلزی که دارای E° بزرگتری است در قطب مثبت (کاتد) قرار می‌گیرد. از این رو فلز نقره قطب مثبت سلول است. ولت $0.46 = 0.34 - 0.8 = E^\circ_{\text{کاتد}} - E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ$ ولتاژ تولیدی سلول

۳۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عدد اکسایش نیتروژن در NH_4^+ برابر ۳- می‌باشد، و عدد اکسایش فسفر نیز در Na_3P برابر ۳- است، (در سه ترکیب دیگر، چون اکسیژن و کلر نافلزهای قویتری هستند، عدد اکسایش فسفر عددی مثبت است).

۳۶- گزینه ۳، پاسخ صحیح است. در روش حفاظت کاتدی، برای حفاظت از یک فلز، فلزی نقش محافظت‌کننده را دارد که پتانسیل الکترونی آن کوچکتر است یعنی آند سلول گالوانیک را تشکیل دهد و فلز با پتانسیل الکترونی بزرگتر نقش کاتد را داشته و محافظت می‌شود. در فلزات داده شده، فلز منگنز دارای پتانسیل الکترونی کوچکتر از فلز آهن می‌باشد.

۳۷- گزینه ۱، پاسخ صحیح است. سلول E° یا واکنش E° از رابطه رویرو محاسبه می‌شود: $E^\circ_{\text{کاتد}} - E^\circ_{\text{آند}} = E^\circ_{\text{واکنش}}$ در کاتد نیم‌واکنش کاهش و در آند نیم‌واکنش اکسایش انجام می‌شود و با توجه به واکنش داده شده که کاهش یونهای Ag^+ و اکسایش اتمهای Fe صورت گرفته است، می‌توان نوشت:

$$E^\circ_{\text{واکنش}} = E^\circ(\text{Ag}^+/\text{Ag}) - E^\circ(\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}) = 0.8 - (-0.44) = 1.24 \text{ V}$$

(یعنی Fe نقش آندی و Ag نقش کاتدی داشته است.)

۳۸- گزینه ۱ صحیح است. ضعیف‌ترین کاهنده (احیا کننده) گونه‌ای است که تمایلش به از دست دادن الکترون از گونه‌های دیگر کمتر باشد. عبارت دیگر پتانسیل الکترونی آن از همه بزرگتر باشد. پس F^- با توجه به پتانسیل الکترونی ضعیف‌ترین کاهنده است.

۳۹- گزینه ۲ صحیح است. واکنشی انجام پذیر است که ولتاژ تولیدی سلول مربوط به آن واکنش مثبت باشد و $E^\circ_{\text{آند}} - E^\circ_{\text{کاتد}} = E^\circ_{\text{سلول}}$. بنابراین برای واکنشهای داده شده داریم:

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ(\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}) - E^\circ(\text{I}_2/2\text{I}^-) = 0.77 - 0.53 = 0.24 \quad (\text{الف})$$

(ب) توجه شود که هر دو نیم واکنش تشکیل دهنده واکنش (ب) از نوع اکسایش می‌باشد و $E^\circ(\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}) = -E^\circ(\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}^{3+})$

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ(\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}) - E^\circ(\text{I}_2/2\text{I}^-) = -0.77 - 0.53 = -1.3 \quad (\text{بنابراین:})$$

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ(\text{I}_2/2\text{I}^-) - E^\circ(\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}) = 0.53 - 0.77 = -0.24 \quad (\text{ج})$$

$$E^\circ_{\text{سلول}} = E^\circ(\text{Fe}^{3+}/\text{Fe}^{2+}) - E^\circ(\text{Fe}^{2+}/\text{Fe}) = 0.77 - (-0.44) = 1.21 \quad (\text{د})$$

بنابراین واکنشهای الف و د انجام‌پذیر است.

۴۰- گزینه ۱ صحیح است. بطور کلی واکنشهای اکسایش و کاهش در جهت پیشرفت می‌کنند که کاهنده و کاهنده (احیاکننده) ضعیف‌تری تولید شود. در این واکنش نیز اتم آهن الکترون از دست داده $(\text{Fe} \rightarrow \text{Fe}^{2+} + 2\text{e}^-)$ یعنی اکسید شده و یون Cu^{2+} الکترون گرفته است $(\text{Cu}^{2+} + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Cu})$ یعنی کاهش شده است. پس می‌توان گفت Fe کاهنده قویتر (در مقایسه با مس) و یون Cu^{2+} اکسند قوی‌تر (در مقایسه با Fe^{2+}) می‌باشد.

۴۱- گزینه ۳ صحیح است. تقریباً کلیه فلزات به جز نقره، طلا و پلاتین بوسیله لایه اکسید پوشیده می‌شوند اما بنا به توضیح صفحه ۹۳ کتاب شیمی (۳) (چاپ ۱۳۷۶)، اکسید فلزهای آلومینیم، کروم و نیکل لایه محافظی در سطح فلز تشکیل می‌دهند و آنها را در برابر خوردگی مقاوم می‌کنند.

۴۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فرمول گروه کربونیل که در آن آلدهیدها و کتونها وجود دارد، چنین است: >C=O

۴۳- گزینه ۴، پاسخ صحیح است. می‌دانیم عامل کاهنده (احیا کننده) الکترون می‌دهد و اکسید می‌شود و عامل اکسند (اکسیدکننده) الکترون می‌گیرد و کاهش می‌شود.

۴۴- گزینه ۲، پاسخ صحیح است. در سلولهای گالوانیک قطب منفی، آند سلول می‌باشد که در آند همیشه اکسایش (اکسیداسیون) روی می‌دهد و از جرم تیغه آندی کاسته می‌شود و آند دهنده الکترون می‌باشد. تذکر: سلولهای الکتروشیمیایی به دو نوع سلول گالوانیک و سلول الکترولیتیک تقسیم می‌شوند که در کتب نظام قدیم این دو نوع را با نامهای پیل الکتروشیمیایی و الکترولیز می‌شناختند.

۴۵- گزینه ۴ صحیح است. هر چه پتانسیل استاندارد مربوط به تشکیل یک آنیون کوچکتر باشد آن آنیون راحت‌تر اکسایش می‌یابد. پس با توجه به پتانسیل کاهش استاندارد هالوژنها، پتانسیل کاهش $2\text{I}^- \rightleftharpoons \text{I}_2 + 2\text{e}^-$ از همه کوچکتر است. پس راحت‌تر اکسایش می‌یابد و بطور کلی در گروه هالوژنها از بالا به پایین گروه، تهیه هالوژنها از هالید قبلی آن آسانتر می‌شود.

۴۶- گزینه ۲ صحیح است. اگر E° سلولی بزرگتر از صفر باشد در این صورت واکنشهای مربوطه در شرایط استاندارد خودبخودی می‌باشد. با توجه به رابطه E° - کاتد = E° - سلول = E° - لئانژ تولیدی هر سلول را حساب می‌کنیم و با توجه به این مطلب که $E^\circ(H^+/H_2) = 0$ می‌توان نوشت:

پس با توجه به E° سلولها تنها واکنش $\text{Hg} + 2\text{H}^+ \rightarrow$ در شرایط استاندارد خودبخودی نیست.

۴۷- گزینه ۳ صحیح است. اگر آهن با فلزی که در سری الکتروشیمیایی پایین‌تر از آهن قرار دارد در محیط مرطوب قرار گیرد، نقش آند را داشته و خورده می‌شود. هر چه پتانسیل کاهشی استاندارد فلزی که با آهن در تشکیل سلول شرکت می‌کند بزرگتر باشد واکنش سلول نیز سریع‌تر خواهد بود و به عبارت دیگر، آهن زودتر زنگ می‌زند. چون E° مس از E° قلع بزرگتر است از این رو ولتاژ تولیدی سلول $\text{Cu} - \text{Fe}$ بزرگتر از ولتاژ تولیدی سلول $\text{Sn} - \text{Fe}$ خواهد بود. بنابراین اگر آهن پوشیده شده با مس خراشیده شود در هوای مرطوب زودتر از آهن پوشیده شده با قلع زنگ می‌زند.

۴۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابتدا فرمول ساختاری هر ترکیب را رسم کرده و سپس عدد اکسایش کربن را در هر ترکیب مشخص می‌کنیم:

حال میانگین عدد اکسایش کربن را در هریک از ترکیبها حساب می‌کنیم:

$$\text{پروپانون: } \frac{-3 + 2 - 3}{3} = -\frac{4}{3}$$

$$\text{اتانول: } \frac{-3 + 1}{2} = -1$$

$$\text{اسید استیک: } \frac{-3 + 3}{2} = 0$$

$$\text{اتانول (الکل اتیلیک): } \frac{-3 - 1}{2} = -2$$

ملاحظه می‌شود که عدد اکسایش کربن در الکل اتیلیک (اتانول) از همه کوچکتر است. پس گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۴۹- گزینه ۴ صحیح است. ماده‌ای قویترین کاهنده می‌باشد که راحتتر اکسید شود، یعنی بهتر الکترون از دست بدهد. از این رو باید در جدول پتانسیل کاهشی استاندارد، پتانسیل آن عدد کوچکتری باشد که در میان گونه‌های داده شده Zn کوچکترین پتانسیل کاهشی استاندارد را دارد.

۵۰- گزینه ۲ صحیح است. در سلول «Cu - Mg»، منیزیم نقش آند را داشته، خورده شده و به Mg^{2+} اکسید شده و الکترون آزاد می‌کند. این الکترونها در مدار از سمت آند به سمت کاتد حرکت می‌کنند. در محلول کاتیونها (مثل Cu^{2+}) به طرف تیغه مس (کاتد سلول) حرکت کرده و با گرفتن الکترون به اتم مس کاهش می‌یابند.

۵۱- گزینه ۴ صحیح است. عدد اکسایش نیتروژن در مولکولها و یونهای NO ، N_2O ، NO_2^- و NH_4^+ به ترتیب برابر $+2$ ، $+1$ ، $+3$ ، -3 است. پس کوچکترین عدد اکسایش در ترکیب NH_4^+ مشاهده می‌شود.

۵۲- گزینه ۴ صحیح است. پتانسیل کاهشی استاندارد فلزهای A و B هر دو از پتانسیل کاهشی استاندارد فلز C کوچکتر است ولی در مورد مقایسه بین E° فلزات A و B مقایسه‌ای نمی‌توان انجام داد. فلزی می‌تواند یون فلز دیگری را بصورت فلز آزاد کند که پتانسیل کاهشی استاندارد کوچکتری داشته باشد.

۵۳- گزینه ۲ صحیح است. معادله واکنش انجام شده بصورت مقابل است:

$$\text{Cu}^{2+} + \text{Fe} \rightarrow \text{Cu} + \text{Fe}^{2+}$$

با توجه به اتم گرم دو عنصر و معادله واکنش به ازای هر ۵۶ گرم که از جرم تیغه آهن کم می‌شود ۶۴ گرم مس به آن اضافه می‌شود. بنابراین اضافه وزن تیغه آهن $8 = 56 - 64$ گرم به ازای هر مول Cu^{2+} است که در واکنش شرکت می‌کند. ابتدا مقدار اولیه CuSO_4 را حساب می‌کنیم:

$$\frac{\text{مول سولفات مس}}{1000 \text{ mL}} = \frac{0.2 \text{ mol}}{100 \text{ mL}} \quad x = 0.2 \text{ mol}$$

مقدار اولیه CuSO_4 ، 0.2 مول است. با نصف شدن مولاریته، چون حجم ثابت است مقدار ماده اولیه نصف می‌شود و مقدار CuSO_4 به $0.1 = \frac{0.2}{2}$ می‌رسد. بنابراین مقدار CuSO_4 مصرفی به صورت زیر است:

$$0.2 - 0.1 = 0.1$$

با توجه به توضیحات بالا می‌توان نوشت:

$$\frac{\text{اضافه جرم تیغه}}{1 \text{ mol}} = \frac{\text{مول مصرفی سولفات مس}}{0.1 \text{ mol}} \quad x = 0.08 \text{ g}$$

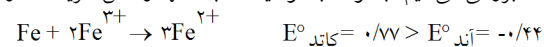
۵۴- گزینه ۴ صحیح است. آب خالص الکتروولیت مناسبی نیست اما آب شور الکتروولیت مناسبی است (به دلیل وجود یونهای Cl^- در آن که موجب تسریع عمل زنگ زدن می‌شود). آب شور حاوی نمک NaCl است که دارای $\text{pH} = 7$ است و خنثی است. به عبارت دیگر وجود یون Cl^- اثر سیستیمیکی (سرعتی) بر زنگ زدن آهن دارد و آن را تسریع می‌کند.

۵۵- گزینه ۲ صحیح است. در یک سلول (پیل) در قطب مثبت (کاتد) فرآیند کاهش (احیا) صورت می‌گیرد و در قطب منفی (آند) فرآیند اکسایش (اکسیداسیون) صورت می‌گیرد. بنابراین اگر روی قطب مثبت باشد در آنجا کاهش انجام خواهد شد و منگنز قطب منفی است و در آنجا اکسایش انجام خواهد شد. به عبارت دیگر اتمهای منگنز اکسید می‌شوند و یونهای روی کاهش می‌یابند.

۵۶- گزینه ۳ صحیح است. در شرایط استاندارد واکنشی انجام پذیر است که در آن ولتاژ تولیدی سلول مربوط به آن واکنش مثبت باشد.

$$\text{آند } E^{\circ} > \text{کاتد } E^{\circ} \Rightarrow 0 > \text{آند } E^{\circ} - \text{کاتد } E^{\circ} = \text{ولتاژ تولیدی سلول}$$

برای تشخیص آند و کاتد از این نکته استفاده می‌کنیم که همیشه در کاتد فرآیند کاهش و در آند فرآیند اکسایش انجام می‌شود. با استفاده از معادله واکنشهای داده شده و نکته فوق، نیم واکنش آندی و نیم واکنش کاتدی هر واکنش را مشخص کرده و شرط انجام پذیری را در آن بررسی می‌کنیم. با توجه به توضیحات بالا تنها واکنش گزینه ۳ دارای شرط انجام پذیری است.

البته در بررسیها معمولاً از پتانسیل کاهشی استاندارد گونه‌ها استفاده می‌شود و روابط برای این حالت تعریف شده‌اند. از اینرو نیم واکنشهای داده شده را به صورت کاهشی درآورده و علامت E° آنها را نیز عوض می‌کنیم و بعد سلول E° را محاسبه می‌کنیم.

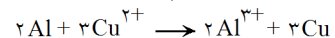
۵۷- گزینه ۴ صحیح است. برای محاسبه عدد اکسایش کلر چنین عمل می‌کنیم که عدد اکسایش تمام عناصر در یون را باهم جمع می‌کنیم و با بار یون مساوی قرار می‌دهیم. عدد اکسایش اکسیژن ۲- می‌باشد. بنابراین عدد اکسایش کلر در هر گزینه چنین است:

$$(1) \text{ClO}^{-}: x + (-2) = -1 \Rightarrow x = +1 \quad (2) \text{ClO}_2^{-}: x + 3(-2) = -1 \Rightarrow x = +5$$

$$(3) \text{ClO}_3^{-}: x + 2(-2) = -1 \Rightarrow x = +3 \quad (4) \text{ClO}_4^{-}: x + 4(-2) = -1 \Rightarrow x = +7$$

۵۸- گزینه ۱ صحیح است. ماده‌ای که بتواند یون H^{+} جذب کند خاصیت بازی دارد و ماده‌ای که بتواند یون H^{+} بدهد خاصیت اسیدی دارد. در این واکنش HF هم H^{+} جذب کرده و هم H^{+} از دست داده است، بنابراین دارای خاصیت اسیدی و بازی است و تغییر عدد اکسایشی برای عناصر با مقایسه طرفین واکنش دیده نمی‌شود.

۵۹- گزینه ۲ صحیح است. با توجه به پتانسیل کاهشی استاندارد برای آلومینیم و مس، واکنش زیر انجام پذیر است:

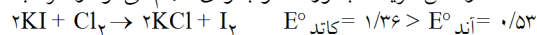

با توجه به معادله واکنش در این واکنش، Cu^{2+} مصرف می‌شود. بنابراین از غلظت Cu^{2+} در محیط کاسته می‌شود. با توجه به تعادل $\text{CuSO}_4(s) \rightleftharpoons \text{Cu}^{2+}(aq) + \text{SO}_4^{2-}(aq)$ ، مقدار $[\text{SO}_4^{2-}]$ با کم شدن $[\text{Cu}^{2+}]$ ، افزایش می‌یابد (طبق اصل لوشاتلیه).

۶۰- گزینه ۱ صحیح است. برای اینکه تمایل Cu^{2+} به گرفتن الکترون افزایش یابد باید از فلزی استفاده کرد که تمایل کمی برای گرفتن الکترون داشته باشد. از میان فلزات داده شده، با توجه به پتانسیل کاهشی استاندارد، کروم دارای چنین خاصیتی است زیرا پتانسیل کاهشی استاندارد آن از بقیه کمتر است.

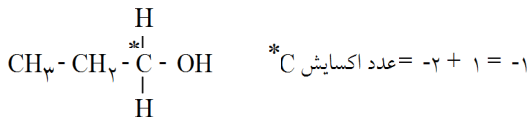
۶۱- گزینه ۴ صحیح است. واکنشی خودبخودی است که در آن ولتاژ تولیدی سلول مربوط به آن واکنش بزرگتر از صفر باشد.

با توجه به این نکته که در آند نیم واکنش اکسایش و در کاتد نیم واکنش کاهش انجام می‌شود، می‌تواند، آند و کاتد سلول را تشخیص داد. از میان واکنشهای داده شده واکنش گزینه ۴ بصورت خودبخودی انجام می‌شود و شرط بالا را دارد:

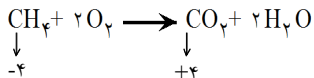
البته از رابطه $\text{آند } E^{\circ} - \text{کاتد } E^{\circ} = \text{سلول } E^{\circ}$ زمانی استفاده می‌شود که E° ها برای پتانسیل کاهشی استاندارد باشد از اینرو نیم واکنشهای داده شده و علامت E° آنها را باید تغییر داد و سپس در بررسی از آنها استفاده کرد.

۶۲- گزینه ۲ صحیح است. ۱- پروپانول بصورت $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ و کربن عامل الکلی به یک اتم اکسیژن، دو اتم هیدروژن و یک اتم کربن متصل است. بنابراین عدد اکسایش (اکسیداسیون) کربن مورد نظر با توجه به فرمول ساختاری بصورت زیر محاسبه می‌شود:

۶۳- گزینه ۴ صحیح است. هیدروژن در واکنشی اکسید کننده است که در آن واکنش کاهش یافته باشد و به عبارت دیگر الکترون گرفته باشد. با توجه به معادلات واکنشهای داده شده تنها در گزینه ۴ هیدروژن الکترون از Na می‌گیرد و اکسید کننده است.

۶۴- گزینه ۴ صحیح است. معادله واکنش سوختن کامل متان به صورت زیر است:

عدد اکسایش (اکسیداسیون) کربن از ۴- به ۴+ رسیده است. بنابراین ۸ واحد تغییر کرده است.

۶۵- گزینه ۴ صحیح است. برای اینکه آنیون نمک در الکترولیز شرکت کند باید پتانسیل کاهشی استاندارد آن از پتانسیل کاهشی استاندارد واکنش اکسایش آب کوچکتر باشد و برای اینکه یون H^{+} حاصل از آب در کاتد کاهش یابد باید پتانسیل کاهشی استاندارد آن از پتانسیل کاهشی کاتیون نمک بزرگتر باشد. از میان ترکیبات داده شده، فقط منیزیم یدید چنین خصوصیاتی را دارد.

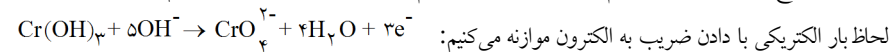
۶۶- گزینه ۳ صحیح است. عدد اکسایش عناصر در ترکیبات داده شده بصورت زیر است:

$$(1) \text{F} \text{ در } \text{OF}_2, -1 \text{ است.} \quad (2) \text{P} \text{ در } \text{PF}_3, +3 \text{ است.}$$

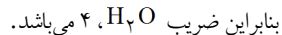
$$(3) \text{Al} \text{ در } \text{AlO}_2^{-}, +3 \text{ است.} \quad (4) \text{N} \text{ در } \text{NO}_3^{-}, +5 \text{ است.}$$

بنابراین P و Al دارای عدد اکسایش برابر هستند و عدد اکسایش عناصر در این حالت برابر با ظرفیت آنها می‌باشد.

۶۷- گزینه ۲ صحیح است. برای موازنه نیم واکنش، ابتدا موازنه جرم را برای هر عنصر برقرار می‌کنیم و سپس معادله را از

لحاظ بار الکتریکی با دادن ضریب به الکترون موازنه می‌کنیم:

بنابراین ضریب H_2O ، ۴ می‌باشد.

۶۸- گزینه ۱ صحیح است. واکنشی امکان پذیر است که در آن ولتاژ تولیدی سلول مثبت باشد. پس می توان نوشت:
شرط انجام پذیری واکنش $E^{\circ} > E^{\circ} \text{کاتد} > E^{\circ} \text{آند} > 0$ $E^{\circ} \text{سلول} = E^{\circ} \text{کاتد} - E^{\circ} \text{آند}$

با توجه به E° داده شده برای مواد تنها در واکنش زیر شرط $E^{\circ} > E^{\circ} \text{کاتد}$ برقرار است.

برای تعیین کاتد و آند سلول در واکنشها از این نکته استفاده می شود که در کاتد فرآیند کاهش و در آند فرآیند اکسایش صورت می گیرد. البته لازم به توضیح است که رابطه $E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ} \text{سلول}$ زمانی قابل استفاده است که E° های داده شده برای پتانسیل کاهش استاندارد باشد، از اینرو، چون پتانسیلهای داده شده برای اکسایش می باشد، لازم است قبل از استفاده، علامت جبری آنها را تغییر داد.

۶۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. H^+ حاصل از یونش آب از نظر گرفتن الکترون و تمایل به کاهش (قدرت اکسیدکنندگی) مقدم بر یون Al^{3+} می باشد به همین دلیل مانع از کاهش Al^{3+} و تبدیل آن به Al می شود. از این رو از برقکافت محلول آلومینیم کلرید نمی توان برای تهیه آلومینیم استفاده کرد.

۷۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در آهن سفید، سطح آهن را با فلز روی پوشش می دهند و پتانسیل الکترونی فلز روی کمتر از فلز آهن می باشد به همین دلیل تمایزش به اکسایش بیشتر می باشد و در سلولی (بیلی) که در محل خراش آهن سفید، تشکیل می شود، نقش آند را دارد و الکترون از دست می دهد. اما آهن در این سلول نقش کاتد را دارد و بدون تغییر باقی می ماند. (محافظت کاتدی می شود)

۷۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. H^+ یا فلزاتی که E° منفی دارند (بالای هیدروژن در سری الکتروشیمیایی) واکنش می دهد و نمی تواند آهن را به Fe^{3+} تبدیل کند. برای تبدیل Fe به Fe^{3+} به یک اکسید قوی (مثل کلر) نیاز مندیم، در صورتی که H^+ اکسید کننده قوی نیست.

۷۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به مقادیر E° ها و مقایسه آنها می توان نتیجه گرفت که آهن (Fe) می تواند یون Ni^{2+} را در محلول نمکهای نیکل کاهش دهد (احیاء کند) ولی نیکل (Ni) نمی تواند Fe^{2+} را در محلول نمکهای آهن کاهش دهد در عین حال هم Fe و هم Ni هر دو می تواند H^+ موجود در محلول رقیق اسیدها را کاهش دهد بنابراین تنها محلول نمکهای آهن را می توان در ظرف نیکلی نگهداری کرد.

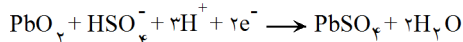
۷۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گروه هالوژنها با افزایش عدد اتمی، الکترونگاتیوی (تمایل به گرفتن الکترون و کاهش یافتن)، کاهش می یابد. متقابلاً تمایل آنیون آنها به از دست دادن الکترون یعنی اکسایش (اکسید شدن) افزایش می یابد.

۷۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در حفاظت کاتدی، برای حفاظت از فلز آن را در تماس با فلزی قرار می دهند که پتانسیل الکترونی کمتری داشته باشد که در این صورت فلز حفاظت کننده قطب منفی پیل را تشکیل می دهد و نقش آندی دارد و در این حالت فلز حفاظت کننده خورده شده و از فلز دیگر حفاظت می کند.

۷۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. E° سلول گالوانیک «Ni - Ag»، $1/0.5$ ولت است. در این سلول، نقره کاتد سلول و نیکل آند آن را تشکیل می دهند. پس نیم واکنش کاهش یون نقره $(Ag^+ + e^- \rightarrow Ag)$ در کاتد انجام می شود و Ag^+ تمایل بیشتری برای کاهش یافتن نسبت به Ni^{2+} دارد. هرچه پتانسیل کاهش (E°) عنصری کمتر باشد آن عنصر خاصیت کاهش دگی بیشتری دارد. پس Ni از Ag کاهش پذیر است $(E^{\circ}(Ni^{2+}/Ni) < E^{\circ}(Ag^+/Ag))$.

۷۶- گزینه ۴ صحیح است. چون پتانسیل کاهش مس از پتانسیل کاهش آهن بزرگتر است پس آهن پوشیده شده از مس در محل خراش زنگ می زند، زیرا در سلول حاصل از این دو فلز، آهن نقش آند را داشته و خورده می شود و مس در نقش کاتد حفاظت می شود.

۷۷- گزینه ۳ صحیح است. معادله موازنه شده نیم واکنش یون هیدروژن سولفات با سرب دی اکسید چنین است:

پس، مجموع ضرایب این معادله برابر ۱۰ است.

توضیح: برای موازنه کردن نیم واکنشها، ابتدا موازنه جرم را در دو طرف معادله برقرار کرده و سپس موازنه بار را برقرار می کنیم.

۷۸- گزینه ۱ صحیح است. ولتاژ تولیدی هر یک از سلولهای داده شده را در گزینه ها حساب می کنیم:

$$E^{\circ}_{Al-Ag} = E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ}_{Ag} - E^{\circ}_{Al} = 0.8 - (-1.66) = 2.46 \text{ Volt}$$

$$E^{\circ}_{Al-Cu} = E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ}_{Cu} - E^{\circ}_{Al} = 0.34 - (-1.66) = 2.00 \text{ Volt}$$

$$E^{\circ}_{Zn-Ag} = E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ}_{Ag} - E^{\circ}_{Zn} = 0.8 - (-0.76) = 1.56 \text{ Volt}$$

$$E^{\circ}_{Zn-Cu} = E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ}_{Cu} - E^{\circ}_{Zn} = 0.34 - (-0.76) = 1.1 \text{ Volt}$$

پس ولتاژ تولیدی سلول «Al - Ag» از بقیه سلولها بیشتر است.

۷۹- گزینه ۴ صحیح است. در ظرف ۴ میخ آهنی با نوار منیزیم یک سلول گالوانیک تشکیل می دهند که در آن آهن نقش کاتد و منیزیم نقش آند سلول را دارد. پس در این سلول منیزیم خورده می شود و آهن از خورده شدن محفوظ می ماند پس زنگ نمی زند (یعنی حفاظت کاتدی می شود).

۸۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح سوال است. در سلول الکتروشیمیایی «Fe - Cu» مس نقش کاتد (قطب مثبت) را دارد و احیا می شود و آهن نقش آند (قطب منفی) را دارد و اکسید می شود. بر اثر اکسید شدن آهن غلظت Fe^{2+} افزایش می یابد. در این سلول مقدار E° پیل برابر $0.8 = (-0.44) - 0.34 = E^{\circ} \text{آند} - E^{\circ} \text{کاتد} = E^{\circ} \text{سلول}$ است. در بخش کاتدی این پیل نیز آنیونها از محلول به درون پیل نمکی نفوذ می کنند.

۸۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح سوال است. مطلب داده شده به صورت زیر، به طور صحیح کامل می شود:

«در محل خراش در سطح یک قطعه آهن سفید در هوای مرطوب فلز روی خورده می شود، زیرا تمایل اتم آهن برای الکترون دهی کمتر است».

یادآوری: آهنی که سطح آن از روی پوشیده شده باشد آهن سفید یا گالوانیزه نامیده می شود.

۸۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح سوال است. در دستگاه برقکافت آند نقش قطب مثبت را دارد و محل اکسید شدن است و تیغه آندی خورده می‌شود. کاتد نقش منفی را دارد و محل کاهش شدن است و بر وزن تیغه کاتدی افزوده می‌شود، اما در سلول الکتروشیمیایی، آند قطب منفی است که در آن اکسایش صورت می‌گیرد و کاتد قطب مثبت است که در آن کاهش صورت می‌گیرد. E^{\ominus} سلول الکتروشیمیایی برابر E^{\ominus} کاتد منهای E^{\ominus} آند است.

۸۳- عدد اکسایش اکسیژن در H_2O_2 (-۲)، در F_2O (+۲)، در H_2O_2 (-۱)، و در KO_2 (- $\frac{1}{2}$) است.

H_2O_2 ، پراکسید است و عدد اکسایش اکسیژن در پراکسیدها (-۱) است.

KO_2 ، سوپراکسید است و عدد اکسایش اکسیژن در سوپراکسیدها (- $\frac{1}{2}$) است.

بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸۴- با مقایسه مکان هر یک از یونهای داده شده در سری الکتروشیمیایی می‌توان دریافت که Ag^+ از همه پایین تر است یعنی بیشترین پتانسیل کاهش را دارد بنابراین این اکسنده قویتر است. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸۵- الکتروستاتیک استاندارد از محلول $1M HCl$ ($[H^+] = 1M$ باشد) گاز H_2 با فشار $1atm$ و صفحه پلاتین دار تشکیل شده است یعنی الکترولیت آن HCl است و در محلول $1M H_2SO_4$ غلظت H^+ بیش از $1M$ خواهد شد. بنابراین گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۸۶-
$$\left\{ \begin{array}{l} \text{آند (+)} \\ \text{کاتد (-)} \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \text{کاهش} \\ \text{بازنده} \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \text{کاهش} \\ \text{بازنده} \end{array} \right.$$

در کاتد در رقابت برای کاهش (Na^+ و H_2O) آب برنده است و در آند در رقابت برای اکسایش (H_2O و Cl^-) چون محلول غلیظ است Cl^- اکسایش می‌یابد در کاتد گاز H_2 و در آند گاز Cl_2 آزاد می‌شود بنابراین گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۸۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حرکت آنیون (SO_4^{2-}) در پل نمکی همواره از الکترولیت کاتدی به سمت الکترولیت آندی است تا بارهای الکتریکی در محلول الکترولیت‌ها خنثی و متعادل شود زیرا پس از مدتی در الکترولیت آندی بار مثبت و در الکترولیت کاتدی بار منفی افزایش می‌یابد.

۸۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در آهن سفید، روی آند یعنی قطب منفی بوده و اکسید می‌شود و آهن محفوظ می‌ماند. زیرا روی در جدول الکتروشیمی بالاتر از آهن است ولی در حلی چون آهن بالاتر از قلع می‌باشد بنابراین آهن در نقش آند (قطب منفی) اکسید شده و قلع محفوظ می‌ماند، و آهن به شدت زنگ می‌زند.

۸۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. طبق جدول الکتروشیمی از میان فلزات داده شده تنها مس در زیر فلز آهن می‌باشد پس آهن در نقش آند اکسید شده و زنگ می‌زند و مس حفاظت کاتدی می‌گردد.

۹۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه E^{\ominus} داده شده مس آند و نقره کاتد است پس حرکت الکترون از مس به نقره و حرکت یونها از پل نمکی به محلول است. زیرا در نیمه واکنش کاتدی یونهای Ag^+ مصرف شده‌اند و یونها منفی در محلول زیاد شده‌اند. برای جبران بار یونها می‌توانند یونهای منفی وارد پل نمکی بشوند و یا اینکه یونهای مثبت از پل نمکی وارد محلول بشوند.

۹۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به واکنش فلز X باید کاهنده‌تر (فعال‌تر) از Cr باشد. (در جدول پتانسیل الکترونی استاندارد کاهش بالاتر از Cr قرار دارد)

۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۹۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$CuCl_2(aq) \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{در کاتد: } Cu^{2+} + 2e^- \rightarrow Cu \\ \text{در آند: } 2Cl^- \rightarrow Cl_2 + 2e^- \end{array} \right.$$

۹۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا الکتروستاتیک Fe آند است اتمهای آن اکسید می‌شود و به غلظت Fe^{+2} محلول اضافه می‌شود.

۹۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از الکترولیز محلول آب نمک در صنعت، گاز کلر، هیدروژن و سود به دست می‌آید.

۹۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فلزات گروه‌های IA و IIA کاهنده‌های بسیار خوبی بوده و به راحتی الکترون از دست می‌دهند.

۹۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

E نقره مثبت‌تر است لذا نقره قطب کاتد و مس قطب آند را تشکیل می‌دهد. بنابراین:

$$E^{\ominus}_{\text{سلول}} = E^{\ominus}_{\text{کاتد}} - E^{\ominus}_{\text{آند}} = 0/8 - 0/34 = 0/46 \text{ ولت}$$

در نتیجه گزینه ۲ نادرست است. در مورد گزینه ۳، جریان الکترون در مدار بیرونی سلول از الکتروستاتیک مس به سوی الکتروستاتیک نقره است. لذا گزینه ۳ نیز نادرست است.

۹۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

صفحه ۱۰۰ کتاب درسی شیمی پیش‌دانشگاهی.

۹۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در سلول منگنز - نقره، طبق قرارداد نقره نقش کاتد و منگنز نقش آند را دارد در نتیجه:

$$E^{\ominus}_{\text{سلول}} = E^{\ominus}_{\text{کاتد}} - E^{\ominus}_{\text{آند}}$$

ولت $E^{\ominus}_{\text{آند}} = -1/18 \rightarrow$

۱۰۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در کاتد مولکولهای آب کاهش یافته و گاز H_2 تولید می‌شود.

۱۰۱- گزینهی ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰۲- گزینهی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا در سلول گالوانی استاندارد، گونه‌ای که E° کاهش بزرگ‌تری داشته باشد کاتد می‌باشد و برعکس. پس در این سلول Ag کاتد و Cu آند است.

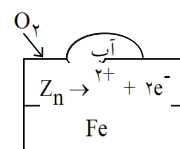
۱۰۳- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است. گزینهی ۱ نادرست است زیرا محلول الکترولیت باید نمک نقره باشد. گزینهی ۳ نادرست است زیرا در نیم‌واکنش آن‌دی باید عمل اکسایش انجام شود. گزینهی ۴ نادرست است زیرا در کاتد باید عمل کاهش صورت بگیرد.

۱۰۴- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است. صفحه‌ی ۸۳ کتاب درسی پیش‌دانشگاهی.

۱۰۵- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است. خود را بیازماید صفحه‌ی ۱۰۱ کتاب پیش‌دانشگاهی.

۱۰۶- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است. کاتد از جنس گرافیت متخلخل است (مانند آند).

۱۰۷- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است. چون E_{Zn}° کوچک‌تر از E_{Fe}° است پس Zn نقش آند دارد اکسایش یافته و خورده می‌شود.

۱۰۸- گزینهی ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰۹- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است. در مورد گزینهی ۱ همواره در سلول‌ها گالوانی E° سلول مقدار مثبتی است و این گزینه غلط است. آند آن Zn و الکترولیت در آند Zn^{2+} است و این گزینه نیز غلط است. هیدروژن کاتد را تشکیل می‌دهد و نیم‌واکنش کاهش انجام می‌شود نه اکسایش.

۱۱۰- گزینهی ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به نیم‌واکنش:

$$Fe^{2+}(aq) + 2e^- \rightleftharpoons Fe(s)$$

$$E^\circ_{\text{پیل}} = \frac{-0.059}{n} \log \frac{[Fe^{2+}]}{[Fe^{2+}]} = -\frac{0.059}{2} \log \frac{0.1}{1} = 0.0295$$

ولت $E^\circ = +0.0295$

۱۱۱- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است.

۱۱۲- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است.

↓

$$x + 3(+1) + 1(-2) + (+1) = 0 \Rightarrow x = -2$$

۱۱۳- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است.

۱۱۴- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به برابر بودن E° دو سلول داریم:

$$\underbrace{E_A^\circ - E_B^\circ}_{\text{سلول اول}} = \underbrace{E_B^\circ - E_C^\circ}_{\text{سلول دوم}} \Rightarrow -0.41 - E_B^\circ = E_B^\circ - (-2/37) \Rightarrow E_B^\circ = -1/39 \text{ V}$$

۱۱۵- گزینهی ۱ پاسخ صحیح است.

در سری الکتروشیمیایی روی بالاتر بوده لذا آند (قطب منفی) و مس پایین‌تر است کاتد (قطب مثبت)

۱۱۶- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است.

۱۱۷- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است. چون M نقش آند را دارد یعنی دهنده‌ی الکترون است و E° آن کمتر از Ag است پس فلز بالاتر از Ag می‌باشد.

$$g \text{ Ag} = 0.01 \text{ mol M} \times \frac{2 \text{ mol Ag}}{1 \text{ mol M}} \times \frac{108 \text{ g Ag}}{1 \text{ mol Ag}} = 2.16 \text{ گرم}$$

۱۱۸- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است. در کاتد در رقابت H_2O با Na^+ ، آب برنده می‌شود و واکنش $H_2O + 2e^- \rightarrow H_2 + 2OH^-$ صورت می‌گیرد در آند در رقابت H_2O با Cl^- چون یون Cl^- بیشتر است پس Cl^- اکسید می‌شود.

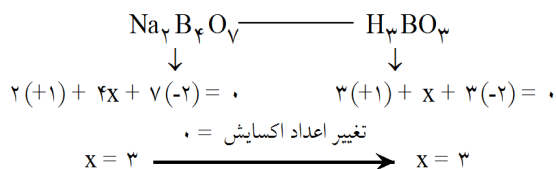
در کاتد OH^- تولید می‌شود محیط بازی می‌شود PH بالا می‌رود.

۱۱۹- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است. در سری الکتروشیمیایی هرچه عنصر در موقعیت بالاتری قرار داشته باشد E° آن کوچک‌تر و کاهش قوی‌تر است و هرچه عنصر در موقعیت پایین‌تری باشد E° آن بزرگ‌تر و اکسایش قوی‌تر است. ولت $E^\circ = +0.59 - (-0.25) = +0.34$ = سلول E° آند = سلول E° کاتد = سلول E°

۱۲۰- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است.

۱۲۱- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است.

۱۲۲- گزینهی ۱ پاسخ صحیح است.

۱۲۳- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است. در سری الکتروشیمیایی Cu پایین‌تر از Zn است پس Cu نمی‌تواند کاهشدهنده باشد و الکترون بدهد و واکنش غیرخودبه‌خود است.

۱۲۴- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است. در حفاظت کاتدی عنصری که در سری الکتروشیمیایی بالاتر از آهن قرار دارد، نقش آند و آهن را از خوردگی محافظت می‌کند. (مانند Mg)

